Jaargang 115. Vrijdag, 1 Augustus 1856. No. 92.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 24sten Julij 1856 executoir en invorderbaar verklaard 2de gedeelte van het Primitief KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar $18\frac{5}{6}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld Kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën evenens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 30 Julij 1856.
De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

KLAPBRUG te FOXHAM.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat de **KLAPBRUG** over het Trekdiep te **Foxham**, op **Woensdag den 6den Augustus e.k.** voor den **overrid** zal zijn **GESLOTEN**.

GRONINGEN, 31 Julij 1856.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Maandag den 14den dezer verklaarde de senaat te Washington met 121 tegen 95 stemmen, dat de kolonel *Brooks* wegens mishandeling van den senator *Sumner* het lidmaatschap van den senaat had verloren. Daar echter voor dergelijk besluit, om kracht van wet te hebben, tweederde der stemmen noodig is, was het besluit niet geldig. De kolonel *Brooks* stond echter op, nam zijn ontslag en verliet het huis.

— Het aantal der in de eerste zes maanden van dit jaar te New-York aangekomen landverhuizers bedroeg slechts 56,354. In denzelfden tijd van het jaar 1855 bedroeg dit getal nog 69,476; in het jaar 1854 daarentegen 134,761. Deze opgave geeft het treffendste bewijs van de ontzaggelijke vermindering der Europesche sympathiën voor de Noord-Amerikaansche staten. De landverhuizing der Duitschers is van 57,706 op 13,285, die der Ieren van 32,554 op 13,276 gedaald; slechts het onderscheid der Engelsche landverhuizers is gering, daar het van 8126 tot 8816 des vorigen jaars beliep. De reden van deze vermindering schijnt grootendeels aan de beroeringen der Knownothings te moeten worden toegeschreven, waardoor men vooral de Duitsche landverhuizers voor het hoofd stoot.

— Aan eenen duiker van Buffalo is het gelukt het vóór vier jaren op het meer Erie op eene diepte van ongeveer 160 voet gezonken stoomschip *Atlantic* op te sporen en de aan boord zijnde kist met geld naar boven te halen. In deze kist bevonden zich 5000 dollars in klinkende munt en voor 31,000 dollars in bankbiljetten, die alle goed bewaard zijn gebleven; met de biljetten eener andere bank was dit niet het geval. De lijken der met deze boot gezonken passagiers waren nog niet tot ontbinding overgegaan en alle herkenbaar; vele stonden in de kajuit regtop; ook de meubelen hadden weinig geleden.

RUSLAND.

De regering zal wederom eene wetenschappelijke reis om de wereld doen plaats hebben, waarbij een van de aanzienlijkste Russische hoofd-officieren der marine aan het hoofd zal staan. Dit is de 39ste reis om de wereld, welke door de Russen sedert 1803 ondernomen wordt.

Berigten uit Moskou schilderen de drukte die daar heerscht met de voorbereiding voor het krooningsfeest als fabelachtig. De ceremonie der krooning zal wel is waar in het Kremlin plaats hebben en binnen zijne muren, die slechts voor weinigen toegankelijk zijn, maar het hoofdbestanddeel der plegtigheid is de triumftogt van het paleis Pawlowski buiten Moskou naar het paleis binnen de stad, die den 22sten Augustus zal plaats hebben.

Een Fransch gezelschap heeft de vergunning bekomen, om, bij gelegenheid der krooning, een grooten bazar voor kunst-luxe en industrie-voorwerpen op de groote markt te Moskou op te rigten, in verband met een groot spijs en koffijhuis. Dit gebouw zal geheel van glas worden gebouwd; de zijvleugels zullen eveneens als het dak van glas worden vervaardigd. De niet verkochte waren zullen tegen terugbetaling der tollen weder kunnen uitgevoerd worden.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel, van den 21sten dezer, is Kars wederom door 12,000 man Russische troepen bezet, ten gevolge van een gerezen verschil nopens de bezetting van het Slangeneiland.

Uit Jassy wordt van den 22sten geschreven, dat de oogst als verloren kan worden beschouwd; een hevig onweder heeft daar overal de granen vernietigd, zoodat men nauwelijks het uitgezaaide zal terugbekomen.

De onlusten in Montenegro verkrijgen een ernstig karakter, en men is zeer bedacht dat de verwikkelingen aldaar zeer gewigtige gevolgen kunnen hebben.

ITALIE.

Men schrijft uit Rome, dat bij de opening van den lang verwachten spoorweg naar Frascati vele personen weigerden den proeftogt mede te maken, uit vrees, dat hun een ongeval zoude overkomen. Werkelijk had er een incident plaats, want de trein bleef halverwege stilstaan — uit gebrek aan kolen voor de machine. Het duurde geruimen tijd eer men toevoer van kolen ontving, en de ongelukkige passagiers zaten in doodsangst; twee, welke uit den wagen sprongen, werden ernstig gekwetst. Wegens dit oponthoud kwam men eerst des nachts te Frascati aan, na 9 uren gebruikt te hebben om dit kleine eind wegs af te leggen.

Een Katholijk-gezind dagblad van Brussel, de *Emancipation*, deelde onlangs een berigt mede, volgens hetwelk het denkbeeld, om den zetel des pausdoms naar Jeruzalem te verplaatsen, onlangs te Rome door het collegie der kardinalen in ernstige overweging zou genomen zijn. Dat blad zegt thans, door eene regtstreeksche mededeeling uit Rome in staat gesteld te zijn om te verklaren, dat er in de hooge vergaderingen der kerk van die verplaatsing nimmer sprake geweest is en hoogst waarschijnlijk nooit sprake zal zijn.

Eenige der in Sardinië teruggekeerde soldaten van het Engelsch-Italiaansch legioen hebben, volgens een telegrafisch berigt uit Turijn van den 25sten dezer, pogingen tot verstoring der orde gedaan. Talrijke inhechtenisnemingen hebben er plaats gehad.

SPANJE.

De jongste berigten uit Spanje luiden alle gunstig voor de zaak des gouvernements en doen verwachten dat het nieuwe ministerie de gewapende tegenkanting weldra zal bedwongen hebben.

Uit Saragossa zijn geene nadere tijdingen ontvangen. Dit wordt toegeschreven aan den wapenstilstand, dien generaal *Dulce* aan de junta toegestaan heeft.

Overigens blijven de tijdingen uit de provinciën voldoende. De overwinning te Madrid op de opstandelingen behaald, had een' diepen indruk gemaakt. Al de voornaamste steden hadden verklaard, dat zij tot de regering toetraden, behalve in Estramadura, de Baskische provinciën, Navarra en eenige andere deelen van het schiereiland. Deze provinciën hebben echter geen deel aan de beweging genomen.

De regering begint met gestrengheid te werk te gaan tegen de drukpers. Reeds een vijftal bladen zijn door de autoriteiten in beslag genomen en is eene verdere uitgifte verboden.

De Koningin heeft aan elken gewonden soldaat 1000 realen geschonken. Den 23sten werden tot dit einde 198,000 realen op het ministerie uitbetaald. Onder deze gewonden bevinden zich twee miliciens der trouw gebleven compagnien.

Omtrent de aan de bezetting van Madrid uit te reiken belooningen is nader vastgesteld, dat van elke 100 soldaten en korporaals, tien het *Isabella*-kruis en een maandelijksch pensioen van 30 realen, en 20 alleen het *Isabella*-kruis zullen ontvangen; het lot zal hierbij beslissen. Aan de helft der onder-officieren valt de belooning der eerstgenoemde cathegorie ten deel.

De progressisten zijn het nog niet eens, welke houding zij tegenover *O'Donnell* zullen aannemen. De meerderheid erkent dat men hem als de laatste hoop voor een liberaal stelsel moet ondersteunen, doch is nog niet besloten op welke wijze zij dat voornemen aan het publiek zal mededeelen, wijl het meer dan waarschijnlijk is, dat de tegenwoordige Cortès niet meer bijeen zullen komen. Het politieke programma van het kabinet is tot aan de volkomen herstelling der rust in het land verdaagd.

De maarschalk *Espartero* is nog te Madrid en heeft vrijwillig afgezien van het voornemen om zich naar Logrono, zijne geboorteplaats, te begeven, toen hem van wege de Koningin voorgehouden werd, dat zijne tegenwoordigheid aldaar gevaarlijk voor de openbare orde en eene aanmoediging voor de rustverstoorders zou kunnen zijn.

De maarschalk *Nervaez*, die als het eigenlijke hoofd der reactionaire partij in Spanje beschouwd wordt, is van wege de Koningin uitgenoodigd om vooreerst in Frankrijk te blijven. Hij had zich, gelijk men weet, op het ontvangen der tijding van *Espartero's* aftreding, uit Parijs naar Bayonne begeven, en van daar eenen adjudant naar Madrid gezonden, om aan de Koningin zijne diensten aan te bieden. Uit Parijs wordt van gisteren gemeld, dat *Narvaez* reeds weder daar was teruggekeerd.

Het Fransche regeringsorgaan bevat een artikel omtrent de Spaansche aangelegenheden, 'twelk zeer de algemeene aandacht trekt, omdat daaruit blijkt, dat dat gouvernement bepaald zijne goedkeuring aan de laatste verrigtingen van *O'Donnell* hecht. Het officiëel blad ontkent, dat er een zoogenaamd *coup d'etat* is verrigt, en ziet in het gebeurde niets dan eene uitoefening door de Koningin van eene harer constitutionele prerogatieven, door van ministerie te veranderen. De *Moniteur* beschuldigt dan ook de vreemde dagbladen, welke die gevoelens niet deelen en van *coup d'etat* spreken, van verblindheid.

En toch, niettegenstaande dat artikel van het regeringsorgaan, blijven velen de zaak anders inzien, en daaronder de meest bezadigde dagbladen. Misschien niet ten onregte zeggen deze, dat, zoo de Koningin slechts een constitutioneel prerogatief heeft uitgeoefend, het dan toch opmerkelijk is, dat tevens, vóór er eenige beweging of weerstand had plaats gehad, vóór dat zelfs de wijziging van het kabinet bekend was, geheel Spanje in staat van beleg is verklaard. Beide besluiten, èn van de zamenstelling van het nieuwe kabinet èn van het in staat van beleg stellen, verschenen denzelfden dag in het officiële dagblad. Zoo de Koningin, het nieuwe ministerie benoemende, het tevens met dergelijken maatregel wapende, dan mag men voorzeker zeggen, dan dit kabinet niet aan het bewind kwam om eene constitutionele taak te vervullen. Het zou buitengewone maatregelen nemen: het moest ook met buitengewone magt bekleed zijn. En wat is er inderdaad ook gebeurd? Meer dan 100 afgevaardigden waren te Madrid tegenwoordig. Volgens het reglement der Cortès, hadden zij het regt, alleen op de bijeenroeping van 20 hunner, bijeen te komen, en zoo zij ten getale van 50 bijeen waren, vrij te beraadslagen. Zij zijn in het gegeven geval door 40 bijeen geroepen, en waren ten getale van 91 vereenigd. Zij konden dus met vrijheid beraadslagen en een besluit nemen. En toch verklaarde het nieuwe kabinet, dat het die vereeniging niet erkent; het beval hare ontbinding, en toen eene commissie uit haar midden zich naar het paleis begaf, om der Koningin een adres aan te bieden, dat met eenparigheid van stemmen, op ééne na, was aangenomen, werd die commissie met geweerschoten ontvangen! Men zal moeten toestemmen, dat dit mag genoemd worden buiten de constitutionele prerogatieven der kroon te treden.

Maar er is meer. Het nieuwe kabinet vaardigt eene soort van programma uit, en daarin komt voor de ontbinding der constituerende Cortès en de bijeenroeping der gewone Cortès. Volgens de staatsregeling echter, kunnen alleen de constituerende Cortès zelve over hunne eigene ontbinding beslissen; noch het kabinet, noch de kroon heeft daartoe het regt. Hunne ontbinding door het gouvernement was dus eene schending der constitutie. — En zoo zijn er nog vele onwettigheden en verkrachtingen der staatsregeling geschied. Vele bezadigde lieden kunnen de ministeriële verandering te Madrid dan ook volstrekt niet beschouwen als de uitoefening van een constitutioneel regt, en zonder overdrijving kunnen al die handelingen inderdaad met geen anderen naam dan dien van *coup-d'état* bestempeld worden.

Hoezeer nu het Fransche regerings-orgaan, zoo als wij gezegd hebben, de jongste handelingen in Spanje goedkeurt, wil het toch allen schijn van deelneming daaraan of invloed daarop, vermijden. Zooals men weet, bevindt zich prins *Lodewijk Lucien Bonaparte* sedert eenigen tijd in Spanje. De *Moniteur* deelt een bevel aan den prins mede, om naar Spanje terug te keeren.

Dit artikel wordt door velen beschouwd als een voorteeken van eene krachtdadige tusschenkomst van Frankrijk in de Spaansche aangelegenheden. O. a. is de Londensche *Times* van die meening. Dit blad voegt er bij, dat Engeland in geen geval zal tusschen beide komen.

(In bedoeld artikel van den *Moniteur* — hetwelk, naar men zegt, door den Keizer met behulp van *Persigny* zou zijn opgemaakt — is vooral de volgende zinsnede merkwaardig: »Zal een *coup-d'etat* in de oogen der nakomelingschap gewettigd zijn, dan is het in de eerste en voornaamste plaats noodig, dat dezelve worde geregtvaardigd door de hoogste noodzakelijkheid en door allen zij beschouwd als het eenige middel om het land te redden.")

DUITSCHLAND.

Als een blijk van de toenemende uitbreiding der spoorwegen wordt gemeld, dat in de beroemde fabrijk van *Borsig* te Berlijn, in den loop van dit jaar 108 locomotieven zijn besteld, en dat vóór Julij reeds 52 in gereedheid waren.

— De Keizer van Oostenrijk en de erfgroothertog van Toskane zijn Dingsdag naar Aussig vertrokken, en begeven zich van daar naar Toplitz, waar zij eene bijeenkomst zullen hebben met den Koning van Pruissen.

— Nadat op het einde van het vorige jaar in Oostenrijk eene proef genomen is met het aanleggen van straatwegen op de Hollandsche wijze door middel van klinkers, en deze proef allezins voldaan heeft, zullen tengevolge van een regeringsbesluit in die deelen van het rijk zoodanige straatwegen aangelegd worden, alwaar gebrek aan bruikbare steen voor het bestraten bestaat. In Hongarije en de Banaat, waar overvloed van leem en zand tot het vervaardigen van klinkers voorhanden is, heeft men reeds een begin gemaakt met zulke straatwegen.

— De zoölogische tuin te Weenen is dezer dagen verrijkt geworden met eene Zuid-Amerikaansche schildpad van omtrent 300 pond zwaarte. De Pruissische consul te Montevideo verhaalt in zijnen bij deze bezending gevoegden brief, op welke wijze dit in zijne bewegingen en hoedanigheden belangwekkende dier het bordsgroote lidteeken heeft bekomen, hetwelk op deszelfs rug zigtbaar is. De schildpad werd namelijk 43 jaren geleden, toen zij reeds eene aanzienlijke grootte had, in de woning van eenen koopman in het zuiden van Brazilië gebragt en daar met veel zorg behandeld. Op zekeren dag echter ontving een der bedienden (een neger) den last om hout klein te maken; doch geen hakblok kunnende vinden, denkt hij aan den harden rug der schildpad, haalt haar te voorschijn en begint zijne taak te volvoeren, op een zonderling hakblok, voorwaar! De gezondheid van het dier leed er niet door, en thans bespeurt men alleen aan de onregelmatige beschadiging van het schild hoe vreeselijk de scherpe bijl moet gewerkt hebben. Den neger werd echter op eigen rug begrijpelijk gemaakt hoe wreedaardig het dieren-kwellen is. Volgens bovenvermelden brief, zal de schildpad op dit oogenblik nagenoeg 100 jaren tellen.

DENEMARKEN.

Te Koppenhage werd onlangs eene groote Mormonen-vergadering gehouden, waarbij over het door verscheidene geloovigen gedane voorstel tot afschaffing der veelweverij zoo hevig werd gediscussiëerd, dat een algemeene twist ontstond, welke eerst na tusschenkomst der gewapende magt en verscheidene inhechtenisnemingen eindigde. Vooral toonden de Mormonen uit den geringen stand hunne ontevredenheid over het voorstel, en riepen, dat zij slechts wegens de veelwijverij Mormonen waren geworden, en men hun nu dit voorregt wilde ontnemen!

GROOT-BRITTANJE.

Dingsdag zijn de zittingen van het Engelsch Parlement gesloten. In de toen gehoudene vereenigde zitting van de Huizen der Lords en der Gemeenten heeft de lord kanselier de volgende sluitingsrede uitgesproken:

„Mylords en Mijne Heeren!

Wij hebben in last van H. M., om u te ontslaan van alle verdere bemoeijingen in het Parlement, en tevens aan u te betuigen hare warme erkentelijkheid voor den ijver en naauwgezetheid, waarmede gij u hebt gewijd aan de vervulling uwer openbare pligten, gedurende deze zitting.

Toen H. M. uwe vergadering opende, was H.D. met hare bondgenooten den Keizer van Frankrijk, den Koning van Sardinië en den Sultan, gewikkeld in eenen vreeselijken oorlog, ten doel hebbende de aangelegenheden van hoog Europeesch belang, en toen deed H. M. een beroep op uwe trouw en vaderlandsliefde tot het verkrijgen der middelen tot voortzetting van dien oorlog, met de kracht en volharding welke voor den goeden uitslag noodig waren.

Gij hebt het op u gedaan beroep edel beantwoord, en H. M. werd daardoor in staat gesteld, om voor den verwachten veldtogt eene magt te land en ter zee te ontwikkelen, der magt en den moed van dit land waardig.

Gelukkiglijk werd het niet noodig, om deze magt te gebruiken tot het doel, waarvoor zij bestemd was. Er werd een tractaat gesloten, waarbij het doel waartoe de oorlog was ondernomen, geheel werd bereikt, en een eervolle vrede heeft Europa voor de rampen van een voortgezetten krijg behoed.

H. M. vertrouwt, dat de voordeelen uit den vrede voortspruitende, groot en blijvend zullen zijn, en dat, terwijl de vriendschap en bondgenootschap, welke door gemeenschappelijke pogingen in den oorlog gesloten zijn, in kracht door onderling belang in den vrede zullen toenemen, ook de verwijdering, welke eigen aan den oorlog is, plaats zal maken voor het vertrouwen en de goede gezindheid, welke eene getrouwe vervulling der verbindtenissen inboezemen zal aan hen, die elkander als tegenstanders hebben leeren hoogachten.

H. M. beveelt ons u te bedanken voor uwe ondersteuning in de ure der beproeving en u hare vurige hoop te kennen te geven, dat de bloei van haar getrouw volk, hetwelk geen stoffelijk nadeel heeft ondervonden door den druk der tijden, steeds moge blijven toenemen door den algemeenen invloed van den vrede.

H. M. voert thans onderhandelingen over vraagpunten in verband met de zaken van Centraal-Amerika, en H. M. hoopt, dat het verschil, hetwelk deswege ontstaan is tusschen Hr. Ms. gouvernement en dat der Ver. Staten, in der minne zal kunnen worden bijgelegd.

Wij zijn door H. M. belast om ter uwer kennis te brengen, dat HD. gaarne bij deze gelegenheid te kennen geeft, het genoegen, waarmede zij gedurende den oorlog talrijke en eervolle betuigingen van trouw en openbaren geest heeft ontvangen van Hr. Ms. Indisch gebied, van die koloniale bezittingen, welke een zoo kostbaar en belangrijk deel der domeinen van Hr. Ms. kroon uitmaken.

H. M. heeft met genoegen hare goedkeuring geschonken aan de parlementsacte, strekkende om in de graafschappen en vlekken in Engeland en Wallis de politie krachtiger te doen werken. Die acte zal aanmerkelijk verhoogen de veiligheid van personen en goederen en zal dus de pogingen van eerlijke kunstvlijt meer en meer aanmoedigen.

H. M. gelooft met vreugde, dat de parlementsacte tot verbetering der inwendige schikkingen aan de hoogeschool van Cambridge nieuwe kracht en nut aan dien ouden en beroemden zetel van geleerdheid zal schenken.

De wet tot regeling van de aandeelen-maatschappijen zal meer gemak schenken voor voordeelige plaatsing van kapitalen en alzoo strekken ter bevordering der ontwikkeling van de hulpbronnen des lands, terwijl de goedgekeurde wetten betreffende de handels-wetgeving van Engeland en Schotland, het ongerief zullen uit den weg ruimen, voor Hr. Ms. onderdanen, die bij den handel betrokken zijn.

H. M. heeft met voldoening opgemerkt, dat gij uwe aandacht geschonken hebt aan de schikkingen betreffende de geregtshoven en de gezantschappen; het is Hr. Ms. vurige wensch, dat het regt voor alle klassen harer onderdanen bereikbaar zij met zooveel spoed en zoo weinig kosten als bestaanbaar is met het onderzoek der zaken, waarover vonnis moet worden geveld.

H. M. vertrouwt, dat de acte, strekkende om de kustbewaking onder het bestuur van de admiraliteit te stellen, de grondsteen zal zijn der later te maken schikkingen, om in tijd van vrede de middelen te beramen tot behoorlijke verdediging des rijks, wanneer zich daartoe later de behoefte mogt voordoen.

Mijne Heeren van het Huis der Gemeenten!

Wij hebben van H. M. in last om u te bedanken voor de bereidwilligheid, waarmede gij de begrooting voor dit dienstjaar hebt goedgekeurd.

Mylords en Mijne Heeren!

H. M. beveelt ons, u geluk te wenschen wegens den gunstigen toestand der geldmiddelen en wegens de bloeijende gesteldheid van alle takken van nationale kunstvlijt, en zij erkent met dankbaarheid de loyauteit van hare getrouwe onderdanen en den geest van orde en eerbied voor de wet, welke in elk gedeelte dezer Staten heerschen.

H. M. geeft ons in last om u haar vertrouwen te betuigen, dat gij naar uwe haardsteden terugkeerende, door invloed en voorbeeld in uwe onderscheidene districten zult bevorderen dien voortdurenden en onafgebroken vooruitgang, welke het levensbeginsel der welvaart van de natie is en H. M. bidt vurig, dat de zegen des Almagtigen op uwe pogingen daartoe ruste, en voorspoed schenke op uwe verrigtingen aan de welvaart en het geluk des volks."

— De commissie, die het Lagerhuis onlangs op voorstel des gouvernements uit zijn midden benoemd had om onderzoek naar den invloed der Sondtolregten op de Britsche handelsscheepvaart te doen, heeft thans haar verslag uitgebragt. Zij zegt daarin, geen oordeel te willen vellen over de schikking die Harer Majesteits gouvernement aan Denemarken zal voorslaan om tot de afschaffing van dien tol te geraken; maar zij acht het voor Engeland wenschelijk, dat de zaak zonder verwijl afgedaan

worde: vooreerst, omdat de opbrengst van den tol, welke Denemarken tegen eene evenredige vergoeding zou willen afstaan, met ieder jaar toeneemt, en ten tweede, omdat de Vereenigde Staten waarschijnlijk eene schikking met Denemarken zullen treffen, waardoor hunne handelsvlag met Junij 1857 van den Sondtol ontheven wordt en alzoo in de Oostzee iets boven de overige handelsvlaggen vooruit zou hebben.

— De prins *van Pruissen* heeft Dingsdag Engeland verlaten, om naar Duitschland terug te keeren.

— Een landschap van *Rubens*, bekend onder den naam van *de Regenboog*, is op de veiling van het kabinet van lord *Oxford*, voor £ 4550 (*f* 54,600) verkocht. Lord *Oxford* had er 2650 guinjes voor gegeven aan den heer *Waston Taylor*, die het weder had aangekocht te Genua, alwaar het in het paleis Balbi prijkte.

— In eene der fabrijken te Londen is eene stoom-snelpers onder handen voor de *Lloyds Weekly Newspapers*, die 6 cylinders zal hebben en eenig in hare soort zal zijn. Men zal daarop 15,000 exemplaren in het uur kunnen drukken. Zoo als men weet, bezitten de Amerikanen nog grootere persen, die 8 cylinders hebben en waarmede men 20,000 ex. in het uur of 333 ex. in de minuut kan drukken. Eene dier persen kost 100,000 francs.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag heeft er op den spoorweg van Leeds naar York eene botsing plaats gehad tusschen een passagiers- en een goederentrein. Verscheidene rijtuigen werden verbrijzeld; twee reizigers bleven op de plaats dood, terwijl een derde zoo ernstig werd gekwetst, dat men voor zijn leven vreest; elf andere personen bekwamen meerder of minder letsel. Men schrijft dit ongeluk toe aan de nalatigheid van den met de seinen belasten ambtenaar.

— Het Britsch bijbelgenootschap heeft verleden jaar 1,450,000 bijbels verspreid. De bijbelverspreiding had het meest ten gevolge des oorlogs toegenomen. Men leest daaromtrent in het verslag: »God heeft het toegelaten, dat de krijg zijne gruwbre vlerken over Europa heeft uitgeslagen. Boven alle oorlogen, die ooit het menschdom verdelgden, onderscheidt zich deze door de ijverige en edele bemoeijingen der kerk Gods, om degenen, die in dezen krijg verwikkeld zijn, door christelijke onderrigting en troost op te beuren.” Zulks is dan ook aan het genootschap vergund geworden te doen. Het heeft, sedert den aanvang des oorlogs, bijbels verschaft: aan het bijbelgenootschap voor zeelieden en soldaten 53,000 stuks; aan het depôt te Konstantinopel 34,000; Parijs 38,000; Malta 5000; Genua 6000; Gibraltar 1000; Smyrna 450; aan het Iersch bijbelgenootschap 6000; aan hulpgenootschappen en partikulieren 780; voor de recruten der militie 1900; aan krijgsgevangenen 4133; over ’t geheel aan de oorlogvoerende partijen 152,000 exemplaren der H. Schrift, in de Engelsche, Fransche, Wallachijsche, Italiaansche, Turksche en Russische talen.

— Volgens berigten per overland-mail uit Shanghae, van den 2den Junij, maakt de omwenteling in China nog steeds vorderingen.

FRANKRIJK.

Zoo als men zich zal herinneren, is de wetgevende vergadering in Frankrijk uiteengegaan, alvorens het ontwerp tot wijziging van het tarief te hebben afgedaan. Uit een rapport van den minister van koophandel aan den Keizer blijkt, dat de reclames van zekere belanghebbenden bij de bedoelde hervormingen, de regering hebben doen besluiten het ontwerp nogmaals in overweging te nemen en een vernieuwd onderzoek nopens onderscheidene daarmede in verband staande vraagstukken te bevelen. Bij een ministerieël besluit, dat op het rapport volgt, is eene commissie uit den boezem van den oppersten raad van koophandel met dat onderzoek belast. De heer *Baroche* is tot president van die commissie benoemd.

— Bij het graven in de straten van Parijs, om gaspijpen te leggen, is men zoo onvoorzigtig te werk gegaan, dat 18 à 20 huizen geheel op instorten staan en onmiddellijk door de bewoners zijn verlaten, uit vrees voor ongelukken. Dit geeft geen geringe opschudding in die stad.

— Het nijverheidspaleis, dat reeds meermalen van bestemming verwisselde, dient nu sedert eenige dagen weder tot verzamelplaats van nagenoeg 1200 kweekelingen der Polytechnische school en van die van Saint Cyr, waar zij zich voor hunne voorloopige examens voorbereiden, welke aldaar ook gehouden zullen worden.

— In een der kleine bladen komt de volgende advertentie voor: »Er wordt gezocht een liefhebber, geneigd om, als historische herinnering, twee uniform-rokken te koopen, afkomstig van hoofdofficieren der Russische marine, die op het Mastbastion zijn gesneuveld. De bewijzen van echtheid zijn er bijgevoegd. Reflecterenden” enz.

— De Fransche stoomkorvet *la Reine Hortense*, aan boord van welke prins *Napoleon* eenen zeetogt in het noorden heeft ondernomen, heeft den 30sten Junij het anker voor Reikiavik, op IJsland, laten vallen. De prins is aldaar tot den 7den Julij verbleven en is toen verder noordwaarts gestevend, ten einde zoo mogelijk, tot het Jan-Maijen-eiland door te dringen, maar heeft al dadelijk, te weten op den 9den, bevonden, dat dit eiland aan alle zijden met ijs bezet was. De bevelhebber van de korvet is spoedig overtuigd geworden, dat het steeds hoogst gevaarlijk, zoo niet onmogelijk zoude zijn om door dit ijs het eiland te willen bereiken, zoodat de prins naar IJsland is teruggekeerd en den 15den Julij andermaal voor Reikiavik is aangekomen.

NEDERLAND.

’s GRAVENHAGE, 30 Julij.

Z. M. heeft tot minister van marine benoemd den heer mr. *J. S. Lotsy*, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, en tot directeur-generaal van marine den heer *B. G. Escher*, kapitein, kommandant van Zr. Ms. stoomkorvet *Prinses Amelia*.

— Bij besluit van den 26sten heeft Z. M. aan den minister van staat mr. *F. A.* baron *van Hall* vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder-grootkruis der orde van St. Mauritius en St. Lazarus, hem door Z. M. den Koning van Sardinië geschonken.

— Bij kon. besluiten van den 25sten, is tot vice-president der arr.-regtbank te Rotterdam benoemd, mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde*, thans regter in die regtbank, — en is aan mr. *J. F. B. van Hasselt*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als kantonregter te Apeldoorn.

Bij besluit van den 26sten zijn benoemd: tot president der arr.-regtbank te Nijmegen, mr. *A. F. C. van Trojen*, thans officier van justitie bij die regtbank, — en tot officier van justitie mr. *C. E. van Tricht*, thans substituut-officier bij gemeld collegie.

— Bij kon. besluit van den 25sten, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Well, de heer *M. H. van Slijpe*, thans ontvanger te Broekhuizen; waar de ontvangst is ingetrokken en ingedeeld bij het kantoor te Horst.

— Gisteren is te Helmond, na eene kortstondige ziekte, overleden de heer *F. J. T. de Bruijn*, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

— Ten gerieve der reizigers zijn door den heer minister van justitie dezer dagen aanschrijvingen gerigt aan de autoriteiten van politie, om de goede orde te handhaven bij de aankomst en het vertrek van spoortreinen en stoombooten, bepaaldelijk ook om hen tegen gevaren en onbetamelijke behandelingen bij ’t gebruik van omnibussen, vigilanten, pakkendragers enz. te beveiligen.

— De *Staats-Ct.* deelt op nieuw een rapport mede van den min. van binnenl. zaken, waarmede zich Z. M. bij besluit van den 26sten dezer vereenigd heeft. Dit rapport luidt aldus:

»Het is Uwe Majesteit bekend, dat de gemeenschap met de zee, voor onze groote koopsteden Amsterdam en Rotterdam, niet geheel voldoet aan de tegenwoordige behoefte van handel en scheepvaart. Het is dus hoogst wenschelijk, dat die gemeenschap worde verbeterd.

»Uwe Majesteit heeft daarom het voornemen toegejuicht, om aan Amsterdam een korteren weg naar de zee te geven, door het graven van een nieuw kanaal, dat Holland op zijn smalst zal doorsnijden. Dat voornemen, welks uitvoering Uwe Majesteit zeker zal willen bevorderen, moet echter niet terughouden van verbeteringen, aan het bestaande kanaal van Noordholland aan te brengen.

»Reeds voor eenigen tijd heeft de heer inspecteur *van der Kun* op die verbeteringen gewezen, voor ’s Rijks marine niet minder, dan voor den handel der hoofdstad gevorderd. De schutkolken dienen verleugd, de sluizen verwijd, de meest scherpe bogten van het kanaal afgesneden of verflaauwd, en zijne boorden versterkt te worden, om bestand te zijn tegen de meer en meer toenemende stoombootvaart.

»Het onderzoek naar deze en andere verbeteringen wensch ik op te dragen aan de hoofdingenieurs *Storm Buijsing*, *van Gendt* en *Ortt*. Ik zal van hen een volledig ontwerp vragen, met begrooting van kosten en aanwijzing der orde, waarin de werken moeten uitgevoerd worden. Na hun verslag ontvangen te hebben, zal ik de eer hebben aan Uwe Majesteit de middelen voor te dragen, welke, naar mijn inzien, moeten aangewend worden, om de opgegeven verbeteringen tot stand te brengen.

»Ik vlei mij, dat Uwe Majesteit mijn voornemen zal gelieven goed te keuren, en mij tevens de magtiging te willen geven, welke ik reeds bij den aanvang noodig heb van het onderzoek ten behoeve van de gemeenschap van Rotterdam met de zee in te stellen.

»Om die gemeenschap te verbeteren, is, zoo als uwe Majesteit weten zal, voor lang reeds sprake geweest van een kanaal door Flakkee. De gemeenteraad van Brielle bood, verleden jaar, Uwe Majesteit een adres aan, waarbij een onderzoek verzocht werd, of het zeegat van de Nieuwe Maas niet zoodanig zou kunnen verbeterd worden, dat het kanaal door Flakkee onnoodig, en de scheepvaart van Rotterdam, Dordrecht en Schiedam te gelijk met de welvaart van Brielle zou verzekerd wezen. Kort geleden werd mijne aandacht op deze belangrijke aangelegenheid gevestigd door burgemeester en wethouders van Rotterdam. De heer inspecteur *v. d. Kun*, door mij over deze zaak geraadpleegd, heeft mij medegedeeld, dat in andere landen, met name in Schotland aan de Clyde, in Frankrijk aan de Seine en de Rhone, werken zijn aangelegd, die eene gunstige uitkomst schijnen te hebben, en bij de verbetering van het Brielsche zeegat welligt navolging verdienen. De heer ingenieur *P. Caland* te Brielle was door hem, reeds lang, op dit onderwerp aandachtig gemaakt, en daarom en om zijne plaatselijke kennis boven anderen geschikt om onderzoek te doen naar de middelen buiten ’s lands aangewend, en hunne toepasselijkheid bij het Brielsche zeegat.

»Ik wensch daarom genoemden ingenieur naar Schotland en Frankrijk te zenden, om die werken naauwkeurig op te nemen, en de uitkomst, er door verkregen, na te gaan. Zoo dat onderzoek gunstige gevolgen belooft van dergelijke werken, ter verbetering van het zeegat van de Nieuwe Maas, wensch ik het ontwerpen dier werken op te dragen aan den hoofdingenieur *Greve*, door den ingenieur *Caland* bijgestaan.

»In het vertrouwen, dat Uwe Majesteit den weg zal goedkeuren, dien ik hierbij wil inslaan, neem ik eerbiedig de vrijheid, ter bekrachtiging een ontwerp van besluit aan te bieden.”

— Dat onze minister van binnenlandsche zaken landbouwkundige scholen wenscht gesticht te hebben, strekt hem alles behalve tot oneer. Onze bodem is bij uitstek geschikt voor den landbouw, die nu reeds schatten afwerpt, maar nog veel meer productief kan worden gemaakt, als hij namelijk meer wetenschappelijk wordt gedreven, hetgeen ook voor de schatkist tot voordeel zou zijn. Doch eene zaak van niet minder belang is de herziening van het kadaster, hetwelk de grondslagen regelt. Bij de wet op het kadaster is bepaald, dat de bedoelde herziening telkens om de 10 jaren moet plaats hebben. Sedert die wet is uitgevaardigd en het kadaster is vastgesteld, zijn reeds 25 jaren verloopen, maar aan geene herziening is nog gedacht. In die 25 jaren zijn de meeste grond-eigendommen aanmerkelijk verbeterd. Heidevelden zijn in korenakkers, moerassen in weilanden herschapen. Zeer veel slecht land is sedert goed gemaakt, en wat toen reeds goed land was, is sedert best geworden. Ook zijn de gebouwde eigendommen sedert aanmerkelijk verbeterd en in waarde aanzienlijk gestegen. En toch blijft het vóór 25 jaren vastgestelde kadaster nog altijd de maatstaf voor de grondbelasting. Dat is onbillijk, onregtvaardig en in strijd met het voorschrift van de wet. Het kadaster moet hoe eer hoe beter worden herzien. De dagbladen zouden wél doen, bijaldien zij de Regering daar opmerkzaam op maakten. (*Amersf. Cour.*)

— Gisteren te 12 uur heeft aan het ministerie van binnenl. zaken, onder het voorzitterschap van den minister van binnenl. zaken, bijgestaan door den heer *W. C. A. Staring*, referendaris bij dat departement, als secretaris, de opening plaats gehad van de vergadering der bijeengeroepene landbouwkundige commissie. Z. exc. heeft bij zijne openingsrede eenige mededeelingen nopens den landbouw gedaan.

— Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat het Z. M. den Keizer van Rusland behaagd heeft, op het rapport van Z. K. H. den groot-admiraal, aan den heer *Ch. Enthoven*, lid der firma *Enthoven en Cie.*, te ’s Hage, te verleenen eene gouden medaille, gehecht aan het lint der orde van St. Anna. Deze onderscheiding is dien heer te beurt gevallen voor zijne uitvinding van koperen kisten tot bewaring van buskruid. Dit systema voldoet volkomen aan het daarmede beoogde doel, en is bereids op de Russische vloot ingevoerd.

— Men verneemt dat een buitenlandsch *Crédit mobilier*, zich bij de Regering moet hebben bereid verklaard, om zich te belasten met de uitvoering van zoodanige groote werken, die hier tot dus ver, noch door de Regering, noch door bijzondere vereenigingen of personen, waren ondernomen of tot wier uitvoering geene bepaalde plannen mogten bestaan, en zulks zonder geldelijke waarborg van regeringswege. Dit voorstel zou bij de Regering geen gunstig onthaal hebben ontvangen.

— Bij het Fransche gezantschap alhier werd onlangs de gelegenheid opengesteld, om in te schrijven ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood in Frankrijk. Tot heden heeft de inschrijving de som van *f* 1336 beloopen.

De Keizer der Franschen, diep getroffen door de weldadigheid van al degenen, die zich het lot van de talrijke slagtoffers van dezen ramp hebben aangetrokken, heeft last gegeven, dat deze zijne gevoelens aan de inteekenaren te ’s Gravenhage zullen worden kenbaar gemaakt.

AMSTERDAM, 30 Julij.

Volgens per telegraaf uit Triëst ontvangen berigten, is het Nederlandsche schip *Robertus Hendrikus*, kapt. *Mulder*, van Hartlepool te Batavia gearriveerd, den 10den Junij op de reede in brand geraakt en geheel afgebrand. De lading, die bereids en nog aan boord was, bestond uit 1700 pic. koffij, 1000 pic. tin, 30,000 ledige zakken, 80,000 guldens aan specie en eene partij steenkolen voor het gouvernement.

Mede wordt langs dezen weg berigt de aankomst van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië *Ch. Pahud* te Singapore.

Op den 22sten Mei j.l., des morgens te 10 uur, heeft in eene daartoe belegde vergadering van den raad van Nederlandsch-Indië, de plegtige overgave van het bestuur over Nederlandsch-Indië, door mr. *A. J. Duymaer van Twist*, aan den nieuw benoemden gouverneur-generaal den heer *Chs. F. Pahud*, in het paleis op Weltevreden plaats gehad.

Na den afloop dier plegtigheid, is mr. *A. J. Duymaer van Twist* naar het hôtel te Rijswijk teruggekeerd, en heeft de opgetreden gouverneur-generaal, in eene algemeene audiëntie, de gelukwenschen ontvangen van de leden der regterlijke magt, de officieren van de land- en zeemagt, de hoofden der departementen van algemeen bestuur, de algemeene rekenkamer, het plaatselijk bestuur, de geestelijkheid en den handelstand.

Op Zaturdag den 24sten Mei heeft de afgetreden gouverneur-generaal, de heer mr. *A. J. Duymaer van Twist*, met deszelfs echtgenoot, na een vijfjarig verblijf in deze gewesten, de reis naar het vaderland aanvaard.

— Naar men verneemt, heeft de Russische regering aan hare legatiën in het buitenland bevelen gezonden, strekkende om het ondernemen van reizen naar Rusland gemakkelijker te maken.

LEIDEN, 30 Julij.

Bij de gisteren gehouden nieuwe keuze en bij de herstemming tot verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn ingeleverd 739 en 754 stembriefjes. (*Leids. Cour.*)

De *Amst. Ct.* deelt mede, dat bij de herstemming werden uitgebragt 2152 geldige stemmen, waarvan 1079 op den heer mr. *van Reenen* en 1073 op den heer mr. *Groen van Prinsterer*, zoodat eerstgemelde is verkozen.

Intusschen mag men dezen uitslag nog niet als zeker beschouwen. Er is namelijk verschil van gevoelen over de opteekening ontstaan. De stembiljetten worden op nieuw gesteld. Het latere resultaat is nog niet bekend.

— De raad dezer gemeente heeft in de vorige week overwogen de ingekomen bezwaarschriften tegen het kohier der nieuwe plaatselijke directe belasting, en onder anderen ten aanzien van de bezwaarschriften van verscheidene studenten en van het tot deze zaak betrekkelijke adres van rector en senaat der hoogeschool, besloten: 1) dat de door sommigen aangevoerde grond van vrijstelling, dat zij minderjarig zijn en als zoodanig te Leiden geene woonplaats zouden hebben, niet aannemelijk is, omdat volgens art. 245 der gemeentewet slechts het vertoeven of verblijven noodig is, om in de plaatselijke belasting te moeten deelen; 2) dat het bezwaar dergenen, die geen eigen inkomen van meer dan *f* 300 hebben, gegrond is; 3) dat het verblijven in de gemeente gedurende slechts een gedeelte van het jaar, aanleiding tot afschrijving kan geven. Ten gevolge van deze besluiten, is het kohier weder in handen van burg. en weth. gesteld, ten einde het te herzien en ook diegenen er af te laten, die op de ingevulde biljetten verklaard hebben en van wie het blijkt, dat zij geen eigen inkomen van meer dan *f* 300 hebben.

DELFT, 28 Julij.

Eergisteren is door den minister van binnenl. zaken een groot diner gegeven aan de hoogleeraren en verdere docenten aan de kon. akademie te Delft. Bij die gelegenheid heeft de minister o. a. de verzekering gegeven, dat het zijn bepaald voornemen was, met betrekking tot de waarneming en behartiging der belangen van de akademie, het regt in handen te houden; waaruit men meent te mogen afleiden, dat hij de betrekking van directeur dier inrigting, immers vooreerst, zal blijven waarnemen. Die mededeeling werd met vreugde ontvangen en hoogleeraren en verdere leeraren hebben die zeer toegejuicht.

ZWOLLE, 30 Julij.

Gedeputeerde staten der provincie Overijssel hebben zwarigheid gemaakt om het door dr. *S. J. van Roijen*, te Groningen, gevraagde verlof te verleenen tot oprigting eener fabrijk van Berlijnsch blaauw en salammoniak in een der gebouwen aan de Sassenpoort alhier, op grond dat de in soortgelijke fabrijken gevolgde bereidingswijze, door de schadelijke dampen welke zij ontwikkelt, erkend nadeelig is voor de gezondheid en schadelijk voor de bewoners van aangrenzende huizen, terwijl ook van de vermenging der uitwerpselen eener salammoniak-fabrijk met het water der stads gracht de meest nadeelige gevolgen worden te gemoet gezien voor de aan die gracht gelegen azijnfabrijk en wasbleekerij, die voor hare fabrikaadje van dat water gebruik maken.

Wij vernemen thans dat de heer *v. Roijen* voor de oprigting zijner fabrijk een ander lokaal, minder in de nabijheid van de kom der gemeente gelegen, heeft gezocht, en bij zijn vernieuwd verzoek tot vergunning de opmerking heeft gevoegd, dat hij de gemaakte bezwaren, ware hij er over gehoord geworden, gemakkelijk had kunnen ontzenuwen; immers juist door de vereeniging van eene salammoniak-fabrijk met die van Berlijnsch blaauw worden de zich ontwikkelende dampen verbruikt, terwijl de gevreesde afval van de salammoniakfabrijken juist het hoofdingrediënt is bij elke bereidingswijze van Berlijnsch blaauw.

DEVENTER, 29 Julij.

In de raadsvergadering van gisteren is uit het door curatoren voorgedragene tweetal ter vervulling der vacature van het hoogleeraarsambt in de Hebreeuwsche taal en oudheden met bijna eenparige stemmen benoemd de heer *J. S. Metzlar*, predikant bij de Ned. Herv. gemeente te Deventer.

GRONINGEN, 31 Julij.

Het Groningsche Instituut voor Doofstommen, dat in den jare 1790 opgerigt is en thans dus 66 jaren bestaan heeft, is, wat het onderwijs en de opvoeding betreft, vooral in de laatste 25 jaren steeds in bloei toegenomen. Aan dit op hechte grondslagen gevestigde en welingerigte gesticht waren op den 23sten Julij j.l. 152 volkomen *gehoorlooze* kweekelingen, op den leeftijd van ongeveer 9 tot 18 jaren, die op de volgende wijze gerangschikt kunnen worden. I. Wat de provinciën aangaat, waren er uit Noord-Holland 31, Zuid-Holland 24, Groningen 24, Gelderland 22, Overijssel 19, Friesland 16, Utrecht 6, Zeeland 5, Drenthe 3, Noord-Brabant 2, te zamen 152. II. Uit de steden: Amsterdam 20, Groningen 7, Arnhem 4, Leeuwarden 4, Dordrecht 4, Rotterdam 3, Kampen 3, Haarlem 2, Leiden 2, Middelburg 2, Deventer 2, Delft 2, Zwolle 1, ’s Gravenhage 1, Utrecht 1, Alkmaar 1. Van andere plaatsen, als: Heilo 3, Nijkerk 3, Holten 2, Hardinxfeld 2, Pekela 2, Huizinge 2, Sappemeer 2 en enkele van nog 77 andere plaatsen, te zamen 152. III. Naar het geslacht, 70 doostomme *meisjes-* en 82 *jongens*-kweekelingen. IV. Wat de *geldelijke bijdragen* betreft: 1 die het *volle* kostgeld betaalt, 25 die *minder* kostgeld betalen, en 126 die behalve *f* 10 en de kleeding, *gratis* opgevoed worden. Allen genieten het onderwijs *om niet*. Voorts waren, V. naar de Godsdienstige gezindte, onder dezen 110 Gereformeerden, 19 Israelieten, 9 Roomsch-Katholijken, 6 Doopsgezinden, 5 Lutherschen, 3 Christelijke Afgescheidene Gereformeerden, te zamen 152 doofstomme leerlingen. Een aanzienlijk aantal kweekelingen zullen tegen *September* aanstaande wederom opgenomen worden. *De Woensdaagsche publieke lessen* worden het geheele jaar door, en bij gevolg ook in de vacantie, (waarvan dit jaar slechts ⅔ der kweekelingen gebruik maakt,) geregeld doorgehouden, en vooral dezer dagen druk en met groote belangstelling bezocht. De Hoofddirectie van dit liefdadig Instituut bestaat uit 8 leden (gepresideerd door den heer J. W. C. baron VAN ITTERSUM) en ongeveer even zoovele dames, als Directrices; het *onderwijs* wordt gegeven door den instituteur mr. R. T. GUYOT en drie andere hoofd-onderwijzers (*chefs de classe*) T. HOFKAMP, J. G. DINGEMANS en H. B. HASE; voorts door nog 6 onderwijzers, 2 aspirant-onderwijzers en 2 onderwijzeressen in de vrouwelijke handwerken. Het leerstellig Godsdienst-onderwijs wordt, na voorbereiding, voor de Gereformeerden, de Christelijke Afg. Gereformeerden, de Evang. Lutherschen, de Doopsgezinden, de Roomsch-Katholijken en de Israëlieten op gezette tijden door de verschillende leeraren bij die gezindten aan de kweekelingen medegedeeld. Voor *ambachts-onderwijs* zijn in de lokalen van het Instituut *vier* werkplaatsen van verschillende bedrijven; andere bedrijven worden onder toezigt buiten het gesticht aangeleerd. De *geneeskundige dienst* wordt waargenomen door prof. J. BAART DE LA FAILLE als consulent-geneesheer, een huisdoctor, een heelmeester en een tandmeester. Er zijn onder verschillend bestuur 3 kosthuizen: het eerste, onder een binnenvader en moeder, voor de jongenskweekelingen, het andere voor de meisjes, en het derde voor Israëlietische kweekelingen. Het dagelijksch toezigt over deze woonhuizen enz. is mede toevertrouwd aan den commissaris-administrateur des instituuts, dr. A. W. ALINGS, en den rentmeester, mr. G. H. DE RANITZ. (*Ingezonden.*)

— Naar wij vernemen, heeft de onlangs gehoudene collecte tot dekking van het bestaande te kort bij de Hervormde diaconie alhier, ad *f* 14,000, behalve het bedrag van nog eenige niet ingekomen biljetten opgebragt de som van *f* 5978,22½

— Naar wij vernemen, is de civiel-ingenieur de heer J. KATER wederom in dienst van deze provincie gesteld. Bij een dezer dagen genomen beluit van ged. staten is aan hem opgedragen een plan op te maken van de indeeling van het Westerkwartier tot een waterschap.

— Hier ter stede is een brief ontvangen van den kok P. JONKMAN, die is uitgezeild met eene Nederlandsche brik, bestemd van Londen naar New-York, en welke bij de Bahamïbank is gestrand, met landverhuizers. De brief is geschreven uit Queenstown den 25sten Julij en hoofdzakelijk van navolgenden inhoud: Voor ruim twaalf weken kregen wij zwaar weder, gevolgd door donder en bliksem, ’t welk ruim twee etmalen duurde. Ons schip werd geweldig geslingerd, zoodat wij zwaar lek kregen; des nachts te 12 uur kregen wij een’ zwaren donderslag in onzen grooten mast, zoodat hij vaneen spleet, en konden daar geene zeilen langer aanhouden en het schip niet langer boven houden, zoodat onze kapitein besloot het schip te verlaten en de sloep uit te zetten, zonder dat de passagiers er van wisten. Voordat wij evenwel dit gedaan hadden, hadden zij zich reeds in twee sloepen begeven, maar moesten wij, om niet te verdrinken, zooveel passagiers in zee werpen als wij konden, terwijl de anderen hunnen dood te gemoet zagen op het achtergelaten wrok. Van de 145 passagiers, zegt de briefschrijver, moet niet een zijn teregt gekomen. Alleen de equipage, bestaande uit 12 manschappen en den kapitein, is behouden gebleven.

— Door de gedeputeerde staten van deze provincie is ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat, ingevolge koninklijk besluit van den 22sten Januarij l.l., op het voltooide gedeelte van den provincialen kunstweg van Appingedam naar de Oostwolderpolderzijl, en wel van dat, loopende van Farmsum tot achter Woldendorp, de volgende tolboomen zullen worden geplaatst, provisioneel op de daarbij vermelde standplaatsen, als:

1) één tusschen Weiwerd en Heveskes, voor het huis van JAN CORNELIUS STEENDAM BLOEMA; 2) één nabij Borgsweer, voor het huis van PIETER JANS BOS; 3) één te Woldendorp, voor het huis van JAN BROERS, alle voor de heffing van den vollen tol. Dat de tolheffing aan deze tolboomen zal aanvangen met middernacht tusschen den 31sten Julij en den 1sten Augustus aanstaande, overeenkomstig het tarief, gevoegd nevens het vermelde koninklijk besluit.

— Voor de arr. regtbank te *Winschoten* zijn in de vorige week eenige zaken behandeld die nog al opmerking verdienen. In de zitting van den 23sten werden namelijk eenige ambtenaren van den burgerlijken stand in regten opgeroepen wegens door hen begane overtredingen tegen de wettelijke voorschriften op het bijhouden der acten van den burgerlijken stand. Vooreerst stond te regt de heer mr. G. NAUTA, ambtenaar van den burg. stand te Muntendam, om zich tot eene geldboete te hooren veroordeelen, omdat hij in eene voor hem verleden acte van geboorte, aan het daarbij aangegeven kind als voornaam de naam van FRIEZE had gegeven. De officier van justitie requireerde dien ten gevolge eene boete van *f* 100 en veroordeeling in de kosten, aangezien de Fransche wet van den 1sten April 1803 nog tegenwoordig vigeerde en daarbij niet veroorloofd is andere voornamen te geven dan die, welke als zoodanig in de verschillende almanakken worden genoemd of door bekende helden der oude geschiedenis zijn gedragen. De regtbank is intusschen bij haar ook reeds vroeger omhelsd gevoelen gebleven en heeft uit overweging o. a., dat zij niet overtuigd is dat de naam FRIEZE is een geslachtsnaam, maar veeleer, gelijk uit de pleitrede van den gedaagde was gebleken, als voornaam moet worden beschouwd en dat hier ook geene wet meer verbindende is waarbij het gebruiken van een geslachtsnaam als voornaam is verboden, den gedaagde van alle regtsvervolging ontslagen. Om gelijksoortige overtredingen waren in diezelfde zitting mede opgeroepen de heeren D. MULDER, vroeger ambtenaar van den burg. stand te Winschoten, en P. A. TOXOPEUS, ambtenaar van den burg. stand te Termunten, die mede, wat deze overtredingen betreft, werden ontslagen van alle regtsvervolging, op grond dat aan de bovengenoemde wet thans geen kracht meer kan worden toegekend. De officier heeft zich te dezer zake in cassatie voorzien.

— Door de heeren ADDENS en REMKES te *Bellingwolde*, is concessie aangevraagd voor eene diligencedienst van Bellingwolde naar het station Aschendorff aan den Hannoverschen spoorweg en vice versa.

— Uit *Nieuw-Drouwen* wordt het volgende geschreven: Waren de laatste jaren winstgevend voor den landbouwer, ook de veenman heeft thans zijne gouden eeuw. Zoo ooit, dan kan men tegenwoordig de veenen goudmijnen noemen, nu de slechtste turf een prijs opbrengt, die met dien, welken vroeger de beste gold, overeenkomt. Wat bijna niemand zich herinneren kan, is dit jaar gebeurd: de oude turf is zoo algemeen afgevoerd, dat vele turfschippers de vaart voor 't oogenblik moeten staken. Door den veelvuldigen regen is drooge nieuwe turf nog zeldzaam; die er is, wordt tegen 40 à 50, ja zelfs tot 56 gulden 't dagwerk verkocht. Ook de arbeiders deelen, in zekere mate, in den voorspoed der verveeners; de daghuren overtreffen met ruim ⅓ die van vroegere jaren. — Gelijkluidend zijn de berigten die uit de andere veenstreken worden medegedeeld en die, hoe verblijdend ook voor den verveener en zijne arbeiders, zeer ontmoedigend moeten zijn voor den minvermogenden verbruiker, die reeds zoo lang de treurige gevolgen van duurte der levensmiddelen en brandstoffen heeft moeten ondervinden. Hopen wij evenwel, dat hij niet zal worden te leur gesteld in de blijde verwachtingen die ons alom uit de gunstige oogstberigten tegenklinken en door goedkoopere levensmiddelen in staat zal worden gesteld zijnen opslag van turf te doen.

— Den 26sten Julij had te *Woldendorp* onder toevloed van een talrijk publiek, de jaarlijksche harddraverij plaats. Zes paarden dongen naar den uitgeloofden prijs en premie. De prijs, eene kristallen suikervaas, werd behaald door het paard van den heer L. J. TOXOPEUS, te Heveskesklooster, genaamd *Eölus*, bereden door diens zoon, en de premie, een lucifer-strijker, door dat van den heer J. H. DETHMERS, van Tuikwerd, mede door den zoon bereden. Gulle vrolijkheid en vriendschap kenmerkten dit volksfeest, hetwelk tot aller genoegen in orde afliep.

Ditzelfde in deze provincie zoo algemeene volksfeest had dien dag mede plaats te *Bedum* en te *Annerveensch-kanaal*. Op eerstgenoemde plaats, waar elf paarden naar den uitgeloofden prijs en premie dongen, werd de eerste, zijnde twee fraaije bloemvazen, behaald door het paard van G. HAVERKAMP te Noordwolde, en de tweede, eene fraaije fruitvaas, door het paard van E. WELT te Uskwerd. Te Annerveensch-kanaal, waar twaalf vlugge dravers in de baan kwamen, viel de prijs, een fraai chaisgereide, ten deel aan L. BOERMA te Kiel, en de premie, een pikeurs hoofdstel, aan W. MIDDEL van Wildervank.

AANBESTEDINGEN.

Op Maandag den 11den Augustus, des middags te 12 uur, zal, door den Commissaris des Konings in de provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, in een der vertrekken van het provinciehuis te Groningen, en in het bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 1ste district, onder nadere approbatie, in het openbaar, bij enkele inschrijving, voor ieder perceel afzonderlijk, worden aanbesteed: *Het doen van herstellingen aan de werken behoorende aan onderscheidene wegen en kanalen in deze provincie, in vier perceelen, als: Eerste perceel:* Weg en kanaal naar *Stroobos*, naar de *Pasop* en naar *Oldehove*; *tweede perceel:* Weg en kanaal naar *Ulrum*, *Warffum* en *Uithuizen*; *derde perceel:* Weg van *Martenshoek* naar *Winschoten*, van *Noordbroek* naar *Appingedam*, *enz.* en de *Spilsluizen* binnen *Groningen*; *vierde perceel:* Ploegmachine en bruggen over de *Westerwoldsche Aa*. De gadingmakenden kunnen van de begrootingen ter kosten van voorschreven werken ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl de bestekken op de gewone plaatsen ter lezing liggen, en nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofdingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat te Groningen.

— De vroeger aangekondigde aanbesteding, wegens *het leggen van een' grindweg in de gemeente Noorddijk, aanvangende bij den rijksweg van Groningen naar Delfzijl, te Ruisscherbrug en strekkende, door het dorp Noorddijk, tot aan de Zuidwending*, heeft op Woensdag den 30sten Julij j.l., te Oosterhoogebrug plaats gehad. Bij de opening van de 4 ingekomen inschrijvingsbiljetten is gebleken, dat ingeschreven was als volgt: H. WIERINGA, van Noordhorn, voor *f* 6375; J. H. ROTTINGHUIS, van Delfzijl, voor *f* 6689; H. B. HARKEMA, van Warfhuizen, voor *f* 6978, en D. DE JONG, van Groningen, voor *f* 7460; zoodat eerstgenoemde, onder nadere goedkeuring, aannemer is geworden.

INGEZONDEN STUKKEN.

M. de R.!

Rampzalig kroost, in wind van praalzucht opgetogen,
Wat wordt er van uw hart, uw oordeel, uw verstand!
BILDERDIJK.

Er is eene zaak, die in den laatsten tijd meer dan ooit op den voorgrond is getreden, ja, bijna evenveel, als de zoo vurig gewenschte wet het onderwijs thans weder plotseling op den achtergrond is geraakt; ik bedoel de *oorijzers*. Indien ge u de moeite mogt willen getroosten M. de R., den Almanak voor Hollandsche Blijgeestigen voor het jaar 1856 eens even in te zien, dan zult ge ergens in dat jaarboekje een gesprek vinden tusschen zekeren FAUST en zijn vriend MEPHISTO. In dat gesprek komt o. a. het volgende voor:

„Enfin," zei FAUST, „zeker is 't, dat die oorijzers dan al eens heel leelijke, onnatuurlijke dingen zijn."

„En weet ge wat mij daar nu juist weêr invalt? BELLAMY's..."

„Ja," riep FAUST, „mogt ook zij, die dat gekke hoofdtooisel en dien bijna nog gekker naam heeft uitgevonden:

„*Tot straffe in* PLUTO's *rijk een gloeijend kapsel dragen.*"

Voor zoover mij bekend is, is dat de eerste aanval, die zoo in 't openbaar geschied is tegen het bedoelde hoofdtooisel (bijna had ik zoo in den laatsten weg hoofdsieraad geschreven). Of deze afkeurende stem weerklank heeft gevonden in de harten der vrouwen te Winschoten, ik weet het niet, maar zeker is 't, dat hij, die haar in den Blijgeestige deed hooren, zich er ten hoogste door vereerd zou rekenen. Doch, hoe dit zij, bekend is 't, en uit dit blad gebleken, dat te Winschoten in het jaar eene vergadering van vrouwen is gehouden, waar besloten is de oorijzer af te schaffen. Al spoedig daarop vernam men, dat dit besluit bijval niet alleen, maar ook navolging had gevonden te Pekela. Een tijdlang scheen het, alsof het voorshands daarbij zou blijven. Maar niet, daar is deze dagen een grijsaard, een man van hooge jaren, en bij gevolg, niet waar? van rijpe ondervinding, de weleerw. BANGE n.l., al weder tegen de oorijzers te velde getrokken, en wel op gronden, niet alleen ontleend aan de uitspraken van den goeden smaak en van de geneeskundige faculteit, maar ook, en wat meer zegt, aan die van den apostel Paulus. En waarlijk, M. de R., wil men consequent zijn, en dat dient men toch eigenlijk te zijn, dan zie ik niet in, hoe zoovelen, die een onbepaald gezag toekennen aan de Schrift, en daarmede in de eerste plaats de anti-koepokinenters ten er nog langer vrede mee zullen kunnen hebben een zoo zondig hoofdtooisel te dragen, of ook zelfs zullen kunnen toelaten, dat het wordt gedragen door hunne vrouwen en kinderen. En niet alleen bij Paulus, ook in 't Hoogelied zijn argumenten tegen de oorijzers te vinden. „Ziet gij schoone, mijne vriendinne, ziet gij schoone, uwe oogen zijn duivenoogen tusschen uwe vlechten." Lees nu voor *vlechten: stiften*,

„*En 'k wed dat gij er zelf van rilt!*"

En als ik dan daar verder nog in 't Hoogelied lees: „Geheel zijt gij, schoone, en daar is geen gebrek aan u," dan blijkt mij niets anders over dan het oorijzer te beschouwen als eene zondige aanranding der natuur. En wat staat er nu 1 Cor. 11, 15? „Maar zoo eene vrouw lang haar draagt, dat het haar eene eere is: omdat het lang haar voor een deksel haar is gegeven," — dit, zegt de Apostel, tegen de natuur.

En ondanks dit alles nu is er, wie zal 't gelooven, thans in ons midden een verdediger van het oorijzer opgestaan. Zekere M. heeft een *Wederwoord* aan ds. BANGE gerigt, en de boekverkooper GEERTSEMA heeft het gedrukt in de wereld gezonden. En wat weet die M. in 't voordeel der oorijzers aan te voeren tegenover de krachtige argumenten van den eerw. BANGE? Niets, dan de geheel subjectieve meening: „Een net oorijzer, met een keurig geplooid mutsje daarover, viel steeds bijzonder in mijnen smaak." Gij zijt jong, mijnheer M., gijzelf zegt het ons; bijgevolg hangt ge, als de overgroote meerderheid der jongelieden, aan 't uiterlijke. Vandaar, dat die uiterlijke schijn u bekoort, al is 't dan vaak ook slechts, in plaats van „blinkend goud," slechts een blinkend stuk blik! Maar, eilieve, dring eens met ons door tot het wezen der zaak; denk dat keurig geplooide mutsje, dat nette oorijzer eens een oogenblik weg, en wat ziet ge dan bij verreweg de meesten? Niet waar? — want het hooge woord moet er uit, — een hoofd, dat alle mogelijke overeenkomst heeft met een raagbol! Wat mij betreft, op 't bloote denkbeeld reeds

„*Begint mij 't hart*
Op 't hevigste te beven."

Nog iets, mijnheer M.! Nevens uwe subjectieve meening van daar zooeven, voert ook gij toch nog een enkel argument aan. Gij vreest, n.l., — sta mij toe, dat ik 't maar in proza omzet, — dat de vrouwen bij 't voor goed afzetten van 't oorijzer bij 't ongestadig weer, en dat is hier, 't is waar, nog al aan de orde, keer op keer koû zullen vatten. Ik prijs uwe edele bezorgdheid, maar vergeet ge dan geheel en al, dat dat afzetten telken avond geschiedt, en dat met een hoofd veelal, waaraan het van God gegeven natuurlijke deksel zoo goed als ten eenenmale ontbreekt. Ik, voor mij, houd het met den gezondheidsapostel MAHNER, wanneer hij daar zegt: „Draag hoofd en hals zooveel mogelijk bloot;" om nu nog niet eens te spreken van het stijve en onnatuurlijke van zoodanig hoofdtooisel van goud; — 't gevaarlijke dier leelijke, nijdige stiften, waarvan ds. BANGE spreekt, en dat ook ganschelijk niet te verwerpen is, er nog buiten gelaten.

Het oorijzer? Met eene kleine verandering pas ik er de woorden van BILDERDIJK op toe:

„*Ziedaar de praalbrok, waar u de achtloosheid der ouderen*
Meê opsiert!"

En thans nog een ernstig woord ten slotte. De oorijzers vertegenwoordigen een aanzienlijk renteloos kapitaal. Nu is er in dit gewest eene hoogstgewigtige zaak aanhangig, plannen, n.l., om ons te redden uit den nood, niet uit den *jenever-nood*, die echter inderdaad ook al zijne bedenkelijke zijde heeft, maar uit den *watersnood*. Die nood is ten onzent, wie zal 't ontkennen, geheel eigenaardig; op de eene plaats toch lijdt men nood, doordien men er te veel water heeft, op de andere doordien dat vloeibare en nuttige element er met elken dag al meer gaat ontbreken. Dit moet, kan en zal verholpen worden. De plannen daartoe zijn gereed. Maar, eene zwarigheid blijft er nog over: *'t geld*. Nu is het evenwel, gelijk de geschiedenis duidelijk leert, vaker geschied, dat in kritieke oogenblikken de vrouwen, 't zij haar ter eere gezegd, hare sieraden nederlegden op het altaar des vaderlands. Dit gebeurde o. a. nog, om niet verder te gaan, in Rusland, gedurende den laatsten, thans, Gode zij dank, geëindigden oorlog. En nu vraag ik: zullen de vrouwen en meisjes van het beschaafde en verlichte Groningen willen achterstaan bij die van een ten deele nog half barbaarsch land? — Schoon op verrena geen heksenmeester in 't rekenen, heb ik 't evenwel gewaagd, eene soort van hoofdelijken omslag te maken, en is mij daarbij gebleken, dat men naar een niet al te ruim genomen maatstaf voor de waarde van al de thans gedragen wordende oorijzers, — (aan al den overigen opschik, hoe smakeloos vaak ook, zouden we dan nog niet eens willen tornen,) gevoegd bij het millioen, toegezegd vanwege den Staat, zou kunnen uitvoeren al de thans in gereedheid gebragte en gezamenlijk op *f* 3,182,636 geschatte, hoogstgewigtige *kanalisatie-plannen!*

Ik heb, M. de R., hier geen woord meer bij te voegen.

GRONINGEN, 26 Julij 1856. V.

N.B. 't Bovenstaande was reeds geschreven, M. de R., toen mij de *Winschoter Cour.* van laatstleden Woensdag in handen kwam. 't Zij mij vergund van wat de Redactie, die reeds vroeger het besluit tot afschaffing der oorijzers „eene niet onbelangrijke voorwaartsche schrede op de baan van vooruitgang en beschaving" noemde, thans o. a. van het protest van ds. BANGE zegt, hier nog het volgende over te nemen: „Wij bepalen ons tot de vermelding, dat in ons oog voor hen, die de eerste voorschriften der Hygiëne en, — wat meer zegt, — die onzer gewijde oorkonden, niet onverschillig is, het dichtstuk de meeste belangstelling verdient."

Organistposten.

Met genoegen hebben wij het ingezonden stuk gelezen in de *Groninger Courant* van den 20sten dezer, getiteld: *Het Orgelspel*.

De daarin vervatte aanwijzingen verdienen ondersteuning, en ieder beminnaar van kerkmuzijk zal er zijn voordeel mede doen.

De lezing van het stuk gaf ons echter aanleiding om eenige aanmerkingen te maken op de bediening en de begeving van de organistposten.

Ieder vak 't zij van kunst of nijverheid, zal het schoonste bloeijen en het meest vooruitgaan, wanneer zij vele voordeelen aanbrengt. Brengt de beoefening van het orgelspel die aan?

In het bijzonder hieromtrent zullen wij spreken over de begeving van bovengemelde bedieningen. — Wanneer men met ieder beschaafd mensch zal moeten toestemmen, dat het orgelspel zeer veel kan toebrengen tot de opluistering van de openbare godsdienstoefeningen, dan begrijpt men ook, dat zij die de posten van organist te vergeven hebben, — en deze zullen meesttijds wel den naam van beschaafde menschen willen dragen, — zullen trachten de beste organisten te verkrijgen. — Dan wordt de kunst beloond en geëerd. Dan vindt de jonge mensch vooruitzigt en aanmoediging.

Of zulks altijd geschiedt, hieraan twijfelen wij. Kunnen de aankomende organisten zich aangespoord vinden, om zich op degelijke uitvoering van het orgelspel toe te leggen, wanneer 't zoo weinig gerekend wordt, dat de stumpers, God weet waarom, worden voorgetrokken? — Hoe het op andere plaatsen dan die onzer inwoning met de begeving van *alleen* organistposten toegaat, weten wij minder; wel dat er ook geen hooge lof van de bekwaamheid van sommige dier organisten uitgaat. Men heeft ook zoogenaamde aparte organisten te Uithuizen, Eenrum en misschien wel andere.

Zien wij op de organisten-schoolonderwijzers, die de schrijver van het genoemde ingezonden stuk op het oog heeft: met de begeving van deze organistposten ziet het er vooral niet beter uit.

Vindt men in aanzienlijke gemeenten, goed bezoldigde plaatsen, bij groote en prachtige orgels, niet dikmaals organisten even in staat deze bediening waar te nemen, zonder lust en ijver derhalve voor 't vak! Gering bezoldigden, met lust en bekwaamheid anders toegerust, zijn meestal niet in staat hunne studiën, door het aanschaffen van degelijke werken, door te zetten, veel min om door het hooren uitvoeren van schoone muzijkstukken, hunnen smaak te veredelen. Als zoodanig is het niet te verwonderen, dat de beoefening van het orgelspel in een' kwijnenden toestand verkeert, en dat het aantal van eenigzins bekwame organisten, ten platten lande althans, zeer gering is. De aankomende onderwijzer-organist weet al uit de voorbeelden van anderen, dat wanneer hij de *psalmen* en *gezangen*, hoe gebrekkig ook, maar spelen kan, hij dan den post, dien hij wenscht, wel kan krijgen. Met geen grooten lust of aanleg voor de muzijk begaafd, acht hij het, soms opgewonden door den ijver in andere studiën, als in die der taalkunde, der geschiedenis, enz. enz., vernederend zich met *practische* oefeningen in het orgelspel bezig te houden; in theoretische oefeningen, dat gaat nog al.

Van daar die onervarenheid in het spelen, zoodat velen het eenvoudigste stuk, hun voorgelegd, niet kunnen uitvoeren. — Wat helpt hun al dat praten over theorie en generale bas, wanneer hun, als zij voor 't orgel zitten, de vingers verkeerd staan of niet vooruit kunnen?

Wij kunnen hierbij niet nalaten eene les aan de *jonge* onderwijzers te geven, n.l.: *oefent u veel practisch*, of, korter gezegd, *speelt* onder goede leiding, n.l. als gij kunt.

Hoeveel lof wij ook toezwaaijen aan iedere poging of streving ter verbetering van het orgelspel aangewend; hoeveel hulde wij ook toebrengen aan hetgeen door anderen reeds vroeger is gedaan, — wij gelooven, zij zullen weinig vruchten dragen, zoolang de begevers van organistposten zoo onverschillig zijn, of ze een *goed* dan of ze een gebrekkig organist benoemen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

ST. SEBASTIAN, 30 Julij.

Generaal *Dulce* is met zijne troepen in la Mancha op twee mijlen van Saragossa. De meerderheid van de bewoners dezer stad heeft verzocht dat men haar zoude overgeven.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 31 *Julij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	64 9/16.
Dito Dito	» 3	»	76⅛.
Dito Dito	» 4	»	95¼.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	78¼.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	40⅜.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	85 5/16.
Dito Nation. Metall	» 5	»	79 9/16.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24⅛.
Dito Binnenl	» 3	»	39 1/16.
PORTUGAL	» 3	»	45⅞.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	103⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	86⅝.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86½.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	96⅜.
Dito 6de serie	» 5	»	—

LONDEN, 31 *Julij*. Consols 95¼.

PARIJS, 31 *Julij*. Fransche 3 pCt. 70.65. Er zijn vele liquidatiën gedaan.

WEENEN, 31 *Julij*. Metalliek 5 pCt. *f* 83¼. Nat. Leening *f* 85¼. Wissel op Londen *f* 10.03. Zilver *f* 3¼.

KERKNIEUWS.

Bij de Hervormde gemeente te Harderwijk is tot predikant beroepen ds. J. A. TEN BOKKEL HUININK, thans te Doornspijk.

LEIDEN, 28 Julij. Door den grooten kerkeraad der Evang. Luth. gemeente alhier, is heden tot herder en leeraar beroepen de heer W. D. STATIUS MULLER, pred. te Zutphen.

— Ds. C. J. BRYCE te St. Jansga heeft voor het beroep naar Vreeland bedankt.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 26 Julij, *Kuyper* Adm. Jan Evertsen, Bat.; *Poppen* Nanny Johanna, Colding; *Wijbes* de Vriendschap, Gothenb.; *Klunder* Gruno, Gron.; — 37 *Schaap* Maria Johanna, Sur.; *Stuitje* Christina Johanna, Petersb.; *Pieper* Alida Ekea, Stolpem.; — 28 *Huidekoper* Nederland, Bat.; *Papineau* Lucia Maria, Banjoew.; *Borgman* Cornel. Dasse Viëtor, *Peper* Alida, *Potjewijd* Alida Elisab. en *Schuring* Egberd. Anna, Riga; *Heins* Frouwina Margrietha, Dantzig; *Scharlau* Anna, Petersb.; — 29 *Veldhuizen* Helena, Koningsb.; *Visser* Vr. Luppina, Leer.

TEXEL 27 Julij, *van Duin* de Jonge Dirk, Yarmouth; — 28 *Schenk* Aidina Anna Susanna, Suriname.

VLISSINGEN 25 Julij, *Bekkering* Christina, Triest.

BATAVIA vóór 10 Junij, *Mulder* China, *Mellink* Waal-Stroom, *Rap* Ardjoeno, *Petersen* Claudius Civilis, *Rienitz* Java Koerier, *v. d. Zee* Drie Vrienden, *Crap Hellingman* Gelderland en *Tuk* Nieuw-Holland, Amsterdam; *Lamers* Cornelia, Singapore.

SIMONS-BAAI vóór 23 Mei, luit. *Toewater* Ned. oorl. stoomschip Phoenix, v. Vlissingen n. Batavia.

QUEENSTOWN 24 Julij, *Bondix* Quatre Bras, Odessa.

YOUGHAL 24 Julij, *Rijf* Harlingen, Ibraïla.

PETERHEAD 23 Julij, *Jansen* Harmina, Petersburg.

Bij ALDBRO 25 Julij, *Duindam* Egmond a. Zee, v. Alkmaar n. Lond.

YARMOUTH 25 Julij, *de Boer* Alida Elisabeth, Leeuwarden.

HAMBURG 26 Julij, *Legger* Jantina Catharina, Bremerhaven.

BRUNSHAUSEN gepass. 27 Julij, *Speelman* Vr. Geerdina, Elsfleth.

BREMERHAVEN 25 Julij, *Dallinga* Anna Hendrika, Amst.; — 26 *Kramer* 4 Gezusters en *Emmelkamp* Geertruida, Hamburg.

TRAVEMUNDE 26 Julij, *Willinga* Catharina, Petersb.

KIEL 24 Julij, *Altona* Hendrika Margrietha, Petersb.; — 26 *de Boer* Jantina Petronella, Stettin.

SWINEMUNDE 25 Julij, *van Lier* Rientje Wilmina, *Fokkes* Gebr. Fokkes en 26 *Breeland* Gesina Hendrika, Petersburg.

SANDHAMN 19 Julij, *Glim* Willemtina, 22 *de Groot* Joh. Maria en *Janninga* Trekvogel, Petersb.

PILLAU 25 Julij, *van Peer* Aukjen, Amst.; — 26 *Veldkamp* Anna, Hamburg.

MEMEL 23 Julij, *Schotema* Castor en Pollux, Petersburg; *Balk* Jacomina, Bremen.

BOLDERAA 19 Julij, *Kammenga* Oldambt, Schiedam; — 21 *Schenk* Ida en Cornelia, Amst.; *Hazewinkel* Sjoukje Alida, Hamburg; *Engelsman* Schuringa, Stettin; — 22 *de Jonge* Egbertus, Duinkerken; — 24 *Korter* Riga, Duink.; *de Haan* Victoria, Elseneur; *Feijes* Jonge Klaas, Frederikstadt.

KROONSTAD 21 Julij, *Broekema* Afiena en 22 *Peper* Fenneg., Stett.

ARCHANGEL 12 Julij, *Wilphorst* Jan Jacob, Amst.; *van Wattum* Cornelia Alida, Hull; — 13 *Braamhorst* Orion, Duinkerken; *Kramer* Catharina, Aberd.; — 14 *de Jonge* Magrietha, Southampton; *Astuling* Catharina Cornelia, Gloucester; *Poelman* Thetis, Londen; *van Duinen* Regina, Ipswich; *Wegener* Hendrika, Groningen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 26 Julij, *Remmersen* Vrouw Martha, Riga; *Brouwer* Petronella, Dantzig; *Lange* Johanna, Stettin; — 28 *Schoe* Amicitia, Frederikstad; *Roozeboom* Helena Johanna, Hamburg; *Mudder* Margar., Emden; — 29 *Winther* Alpha, Drammen.

TEXEL 28 Julij, *van Duivenbooden* A. R. Falck en *Esink* Christina Agatha, Bat.; *van Sloten* Caspar de Robles, Salonica; *de Jong* Twee Zusters, Gloucester; — 29 *Zijlstra* Mentor en *de Wijn* Willemina en Clara, Bat.; *Hoogland* de Zwijger, Bombay; *Eijlers* Javaan, Sur.; *Zeijlemaker* Cuba, Saramacca; *v. d. Weijden Jr.* Johanna Hendrika en *Nolles* Calypso, Triest.

VLIE 27 Julij, *de Boer* Twee Gebroeders, Schotland.

MAASSLUIS 28 Julij, *Bartelse* Burger, Newcastle.

LIVORNO 20 Julij, *Garrelts* Comitas, Antwerpen.

GENUA 22 Julij, *Kuiper* Sara Elisab., Livorno.

LEITH 24 Julij, *Kuipers* Vijf Gezusters, Newcastle.

BREMERHAVEN 26 Julij, *v. d. Werf* Christ. Wobbegina, Stettin.

CUXHAVEN 24 Julij, *Dekker* Annegiena, Maroïm.

KIEL 26 Julij, *Faber* Hendrika Catharina, Petersb.

WARNEMUNDE 24 Julij, *Plokker* Anna, Engeland.

SWINEMUNDE 24 Julij, *Braamhorst* Gesina Lammechina, Antw.; *Bultje* Antje, Sonderburg; *de Jonge* Margaretha Meijering, Antw.; — 25 *Oostra* Magrita Hillechina, Termunterzijl.

PILLAU 25 Julij, *Munneke* Marchina Gesina, Rotterd.; *Bekkering* Onderneming, Rendsb.; *Doekes* Alida Giezen, Dundee; *Muller* Antje, Groningen.

BOLDERA 18 Julij, *de Jong* Jonge Renske, Holland; — 19 *de Boer* Hendrica Annegina en *Mellema* Jacobus Antoni, Elseneur.

ARCHANGEL 14 Julij, *Hansen* Hillech., *Postema* Martha, *Bakker* Vr. Geertje en *Hoff* Grietje Bos, Amst.; *Huisman* Maria Margaretha, Schiedam; — 15 *Pik* Maria Aurelia, Amst.; *Lupkes* Vrije Handel, Schiedam; *Bragt* Juffer Esse Mensinga en *Dik* Alida Sinninge, de Maas.

RENDSBURG 25 Julij, *Folders* Weldaad, Londen; — 26 *Kramer* Agatha Jacobina en *v. d. Veen* Goede Hoop, Stettin; *Top* Elisabeth, Emden; *Feddes* Trientje, de Maas; *Postema* Jacoba Hendrika, Holl.; *v. Sluis* Annegina, Bremerh.; *Pronk* Gesina, Petersb.; *Egberts* Ida Gesina, Amst.

In lading.

LONDEN 25 Julij, *de Vries* Wobbegiena, Riga.

Zeilklaar.

LONDEN 24 Julij, *Schuur* Johanna Ettina, Koningsb.

GRONINGEN, 30 Julij. Binnengekomen het nieuwgebouwde galjootschip Sophia, groot 55 last, kapit. *J. G. Kroon*, van Veendam, gebouwd bij *W. J. Patje*, te Foxhol.

HARLINGEN, 28 Julij. Binnengekomen 27 Julij; *Munneke* Baudina, Schotland; *Schuur* Agatha, Memel; — 28 *de Boer* Boreas, Newc.

Vertrokken 27 Julij, *Klein* Aeolus, Schotland.

PETERSBURG, 18 Julij. Het schip de Hoop, kapit. *Hansens*, bij Nerva gestrand, zou den 28 dezer met den inventaris verkocht worden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

25 Julij. *Lever*, Jant. Ikiena, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
Leisler, Eendragt, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Veendorp, Jezelina, v. Petersb. n. Newburgh, m. beenderen.
Eekhoff, Gesiena, v. Petersb. n. Londen, m. tarwe.
Duintjer, Catharina, v. Petersb. n. Antw., m. lijnzaad.
v. Wijk, Jenny, v. Petersb. n. Rott., m. hennep.
Plokker, Anna, v. Rostock n. Berwick, m. lijnkoeken.
Biese, Alida Hendrika, v. Petersb. n. Schiedam, m. rogge.
Borgman, Corn. Dasse Viëtor, v. Riga n. Amst., m. hout.
Smit, Freerk Jan, v. Petersb. n. Amst., m. stukgoed.
Nieuwenhuis, Equator, v. Petersb. n. Antw., m. lijnzaad.
Deddes, Alberdina, v. Nerva n. Hull, m. vlas.
26 —— *Schreuder*, Joh. Carolina, v. Petersb. n. Engeland, m. tarwe.
Addens, Jantje Doornbos, v. Petersb. n. Schiedam, m. tarwe.
Knol, Catharina, v. Petersb. n. Amst., m. lijnz.
Boer, Vriendschap, v. Petersb. n. Dordrecht, m. haver.
Wegener, Gebroeders, v. Petersb. n. Grangem., m. haver.
Schuring, Hillechina, v. Koningsb. n. Antw., m. lijnz.
Karst, Lambertha, v. Petersb. n. Holl., m. lijnz.
Schoon, Antina, v. Petersb. n. Engeland, m. tarwe.
Teensma, Aukjen, v. Petersb. n. Amst., m. lijnzaad.
Carst, Elizab. Lollina, v. Petersb. n. Amst., m. lijnz.
Blok, Vier Gezusters, v. Petersb. n. Harl., m. hennep.
Dijk, Maria, v. Petersb. n. Amst., m. lijnzaad.
Duin, Jantina Frouw., v. Petersb. n. Zwolle, m. lijnz.
de Jonge, Mina, v. Dantzig n. Edam, m. deelen.
Velt, Annechiena, v. Riga n. Hull, m. vlas.
Karsiens, Hillech. Wilkens, v. Petersb. n. de Zaan, m. lijnz.
27 —— *Oosterloo*, Catharina, v. Petersb. n. Grimsby, m. beend.
Holstein, Vriendschap, v. Memel n. Harl., m. hout.
Visser, Vr. Ida, v. Memel n. Harl., m. hout.
Leeuw, Cornelia, v. Petersb. n. Londen, m. lijnz.
Pinksterboer, Gezina, v. Petersb. n. Antw., m. lijnz.
v. Driesten, Bellamy, v. Petersb. n. Schiedam, m. tarwe.
Slager, Jan Hendrik, v. Petersb. n. Londen, m. tarwe.
Bleeker, Zwaantje Cornelia, v. Petersb. n. Amst., m. raapz.

De wind den 25 Julij Z.W., stilte, den 26sten stilte, N., N.W.; den 27sten W., Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 29 Julij, *Pluim* Stad Almelo, Dundee, *Olthof* Jant., Newc.

TORBAY 24 Julij, *Bultje* Eemstroom, v. Rott. n. Napels.

ROUAAN 26 Julij, *Zoutman* Hendrika, Dantzig.

GIBRALTAR 18 Julij, *Hofkamp* Hortense, v. Smyrna n. Queenst.; *Buiten* Orion, Hammerfest.

MALTA 18 Julij, *Appel* Johan Herman en 22 *Segelker* Harmonie, Konstantinopel.

KONSTANTINOPEL 12 Julij, *Spanjaard* Johanna Elisab., v. Berdianski n. Falm.; *de Ruiter* Cadzandria, Swansea.

LONDEN 28 Julij, *de Groot* Klasina Arendina, Gothenb.

Bij ZUID-VOORLAND 20 Julij, *Parlevliet* Gener. v. d. Bosch, Rott.

Bij WIGHT 27 Julij, *Tjakkes* Curaçao, v. Amst. n. Curaçao.

DEAL 26 Julij, *van Boven* Minerva, v. Vliss. n. Colombo; *Ulrich* President Ram, 27 *Chevalier* Juno en *Hoffman* Nieuw Lekkerland, v. Rott. n. Bat.

FALMOUTH 26 Julij, *de Groot* Jacoba Johanna, Galatz.

NEW-YORK 12 Julij, *Bonjer* Johanna Brons, Lissab.

SYDNEY 24 April, *Jaski* Stad Utrecht, Amst.

HULL 26 Julij, *Drewes* Tjakkina, Groningen.

Bij DUNGENESS 26 Julij, *Bragt* Lucretia, v. Riga n. Marseille.

Vertrokken.

TEXEL 29 Julij, *de Veer* Java's Welvaren, Bat.; *Hoogland* de Zwijger, Bombay.

VLIE 28 Julij, *Klein* Aeolus, Schotland; *van der Meulen* 3 Gezust., Rugenwalde.

HELVOET 29 Julij, *v. d. Heldt*, *S.zn.*, Maria Adriana, Bat.; *Kerkstra* Nijverheid, Samarang; *Omvehand* Volharding, St. Servan.

FALMOUTH 26 Julij, *Giezen* Twee Gezusters, v. Galatz n. Waterford.

GRAVESEND 27 Julij, *Schuur* Johanna Ettina, Koningsb.
CHARLESTON 9 Julij, *Valom* Zeven Broeders, Amst.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 15 Julij, *Arrema* Vrije Vries, v. Triëst n. Queenston.

In lading.

LONDEN 28 Julij, *Hazewinkel* Clipper-Galjoot, Petersb.

FALMOUTH, 27 Julij. Gisteren is alhier lek binnengeloopen de Jantina Gesina, kapit. *Fijn*, van Maroim naar Koppenhagen; moet lossen.

230ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Eerste Klasse.

2de Lijst. No. 11375 *f* 5000; no. 1918 *f* 1250; nos. 2133, 4827, 7810 en 19490 ieder *f* 1000; nos. 14344 en 17371 ieder *f* 400; nos. 928, 1059, 8015 en 18351 ieder *f* 200; nos. 128, 2868, 9458, 10426 en 16603 ieder *f* 100. — *3de Lijst.* No. 15003 *f* 20,000; no. 18844 *f* 1250; no. 9748 *f* 1000; no. 2256, 6908, 11496, 16720 en 18339 ieder *f* 400; no. 3681 en 12753 beide *f* 200; no. 1247, 6810 en 7772 ieder *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 25sten tot en met den 31sten Julij 1856 zijn te *Groningen* geboren 6 zoons en 8 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 4 ouden en 10 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 28 *Julij.* Tarwe: Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. bragt heden alleen voor de schaars voorkomende puike kwal. nagenoeg vorige prijzen op; mindere vond tot 25 cent lager trage koopers: goede en puike *f* 17,50 a *f* 18,50; mindere *f* 15 a *f* 17,25; Roode *f* 5 lager bij uitalijting: 160 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 535, *f* 540; 161 ℔ dito *f* 540, *f* 545; 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 535; 156 ℔ Nassaud. *f* 495; 162 ℔ Petersb. Cubanca *f* 420. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 10,25 a *f* 11,40; Buitenl. kon vorige prijzen niet opbrengen: 150 ℔ Amerikaansche *f* 318, *f* 320; 147 ℔ dito *f* 305; 145 ℔ Bovenl. *f* 300; 141 ℔ Deens. *f* 260; 142, 144 ℔ Stockholmer *f* 285, *f* 300; 145 ℔ Arensb. *f* 306; 146 ℔ Arch. *f* 300. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 6,90 a *f* 7,60; dito Zomer *f* 6 a *f* 7; enkele klusjes Winter van het nieuwe gewas werden van *f* 7,25 tot *f* 7,75 verkocht. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,70 a *f* 4,70; dito Lange *f* 2,90 a *f* 3,90. — Boekweit lager op 142 ℔: N. Brab. *f* 350, *f* 360, *f* 365; Holst. *f* 340, *f* 345, *f* 350; Elbe *f* 355. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 8,25 a *f* 9,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 9 a *f* 11; dito Bruine *f* 9,75 a *f* 13,75; dito Paardenboonen 20 cent lager, *f* 7 a *f* 8. — Koolzaad: 150 last van het nieuwe gewas aangevoerd; Vlaams. gestort 85½ p. vl., 85¾ p. vl., 86 p. vl.; puik dito 87 p. vl.; Overm. in zakken 86 p. vl.; puik Zeeuws. en Vlaams. in zakken 86 a 87 p. vl.; gering Zeeuws. gestort 76 p. vl. — Kanariezaad *f* 10,75 a *f* 12,25.

Van den 29sten. Tarwe: 154 ℔ Rhijn *f* 460.

AMSTERDAM, 30 *Julij.* Van Tarwe alleen bij gerijf verkocht; 160 ℔ Bovenl. Ris *f* 500. — Rogge weder wat lager afgegeven: 126 ℔ Rost. *f* 325; 123 ℔ Amerik. *f* 304; 122 ℔ dito *f* 295; 122 ℔ Pruis. *f* 295; 119 ℔ n. Petersb. *f* 285; 118, 119 ℔ Holst. *f* 270, *f* 275; 120 ℔ ger. Pommer *f* 273.

Koolzaad 1½ p. vl. lager: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 86 p. vl. — Lijnzaad flaauw: 106, 107 ℔ Koningsb. *f* 300; 108, 109 ℔ Petersb. *f* 332½. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52; Sept. *f* 49,25 a *f* 48,75; Oct. *f* 48,50 a *f* 48; Nov. *f* 48,25 a *f* 47,75; Dec. *f* 48 a *f* 47,50. — Lijnolie vast: op 6/w. *f* 39,75; vlieg. *f* 38,50; Sept. *f* 36,50 a *f* 37; Oct. *f* 35,50 a *f* 36 a *f* 35,75; Dec. *f* 34,25 a 50. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46.

LONDEN, 28 *Julij.* Inl. Tarwe ging heden tragelijk van de hand tot 3 sh. prijsverlaging op de notering van l.l. Maandag. Ook vreemde was, ten gevolge van ruimen aanvoer, ca. 2 sh. lager op de puike kwal. en 4 a 5 sh. op Kubanka en de geringe Amerik. soorten. Gerst en Haver 1 sh. duurder. Boonen en Erwten onveranderd. Meel 2 a 4 sh. lager

Van den 30sten. In Granen was heden zeer weinig handel bij neiging tot dalen.

VEEMARKTEN.

MARTENSHOEK, 30 *Julij.* Op de veemarkt, heden alhier gehouden, was de aanvoer niet groot, en hoewel er veel kooplieden uit verschillende provinciën aanwezig waren, was door het hoog op prijs houden de handel niet heel vlug; kalfkoeijen *f* 110 à *f* 180; melkkoeijen *f* 70 à *f* 120, enkele vetten van 24 à 25 ct. de 5 ons.

LONDEN, 28 *Julij.* Ten gevolge van den zeer grooten voorraad van runderen ter markt van heden, was de stemming daarin zeer flaauw en de prijzen 2 d. lager. Schapen en lammeren gingen daarentegen vlug af tegen eene kleine verhooging in sommige gevallen, en in de andere gevallen tegen vaste prijzen. Van kalveren en varkens valt niets bijzonders te melden.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 30 *Julij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64¼, 64$\frac{9}{16}$, 64¼; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 95$\frac{1}{16}$, 95¼, 95$\frac{3}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 94⅜, 94½; Amortisatie-Syndic. 3½ pCt. 90⅞; Handelmaatsch. 4½ pCt. 133½, 134¼, 134; Maatsch. v. Weldadigheid 4½ pCt. 77. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51$\frac{13}{16}$, 61⅞. — SPANJE, Onb. Stukken 1¼ pCt. 24$\frac{3}{16}$, 24¼, 24¼; Dito 3 pCt. 45⅛; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 39⅛, 39$\frac{3}{16}$, 39⅛; Coupons-Bewijzen 6⅛; Amortis. Schuld 6$\frac{1}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45¾, 45⅞, 45$\frac{13}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1789 en 1816 5 pCt. 103¾, 103⅞; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 93¼; Dito 4½ pCt. 96⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86⅜; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 65$\frac{11}{16}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. 79⅞.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 78$\frac{3}{16}$, 78¼, 78¼; Dito Nationale 5 pCt. 79½, 79⅝, 79$\frac{9}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 40$\frac{5}{16}$, 40⅜; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 40$\frac{5}{16}$, 40⅜; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 85$\frac{5}{16}$, 85⅜, 85$\frac{5}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 65½, Amerik. Bank-Act. 1¼; Braz. 5 pCt. 100; Mexik. 22¼, $\frac{9}{16}$; Dito Onbep. 22½, $\frac{9}{16}$; Gren. 19⅛, ¼; Dito Onb. 19⅛, ¼; Dito Uitg. 7⅜, $\frac{7}{16}$; Ecuador 15⅛; Dito Onb. 14$\frac{7}{16}$, ½; Landwarrants 4⅝; Venez. 31¾, 32¼, 32¼; Dito Onb. 31¾, 32¼, 32¼; Dito Uitg. 13⅞, 14⅛; Grieken 6$\frac{3}{16}$, ¼; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 95¼; Dito 6de Serie 96$\frac{5}{16}$, ½.

Holl. fondsen waren heden prijshoudend. — In vreemde effecten waren handel en variatie onbeduidend. — Venez. waren, bij vrij levendige affaire, tot verbeterde koersen meer gewild.

Spaansche Cred. *f* 83, *f* 82; dito bij *Rothschild* *f* 173, *f* 175; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 41; Paleis Volksvlijt *f* 101.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 3½; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 64¼; Spaansche 1¼ pCt. 24¼; Binnenl. 3 pCt. 39⅛; Metall. 5 pCt. 78¼.

ADVERTENTIEN.

HARDZEILPARTIJ
OP HET
Bergumermeer,
VAN WEGE DE
Zeilvereeniging OOSTERGOO,
op Zaturdag den 9den Augustus 1856
(weêr en wind dienende en een genoegzaam getal Vaartuigen wordende aangeboden),

TUSSCHEN:

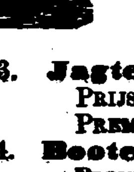

1. **Veer- en Beurtschepen.**
 PRIJS: Eene PENDULE, à *f* 50—00.
 PREMIE: Eene NEDERLANDSCHE VLAG.
2. **Jagten en Boegers,** lengte 6 Ellen.
 PRIJS: Eene PENDULE, à *f* 40—00.
 PREMIE: Eene NEDERLANDSCHE VLAG.
3. **Jagten,** lang 5 Ellen, 2 Palmen, tot 6 Ellen.
 PRIJS: Een ZILVEREN SOEPLEPEL, à *f* 32—80.
 PREMIE: Eene NEDERLANDSCHE VLAG.
4. **Booten,** lang 4 Ellen, 4 Palmen, tot 5 Ell., 2 Plm.
 PRIJS: Een ZILVEREN KOMFOOR, à *f* 29—00.
 PREMIE: Eene NEDERLANDSCHE VLAG.
5. **Bootjes,** beneden 4 Ellen, 4 Palmen lengte.
 PRIJS: Eene ZILVEREN TABAKSDOOS, à *f* 22—10.
 PREMIE: Eene WIMPEL.

De INSCHRIJVING geschiedt schriftelijk bij den SECRETARIS der Vereeniging, te *Buitenpost*, vóór den 9den Augustus, of op dien dag 's morgens vóór 11 uur ten Huize van K. DE JONG, Kastelein te *Schuilenburg*, terwijl de Wedstrijd direct te 2 uur zal aanvangen. — Ieder mededingend Vaartuig zal moeten voorzien zijn van een Anker of Dregge met Boei.

NB. BUITENGEWONE VERGADERING der LEDEN op gemelden dag, 's morgens te elf uur, ten Huize van K. DE JONG, te *Schuilenburg*, ter ballotage van NIEUWE LEDEN.

Namens het Bestuur der Vereeniging:
BOLMAN, *President.*
BEEKHUIS, *Secretaris.*

CONCERT,

door het **Groninger Harmonie-Gezelschap,** op MAANDAG den 4den Aug. 1856, des avonds te 7 uur, in het gewoon ZOMERLOKAAL, bij A. DE JONGE, buiten de Heerepoort. Entrée voor een Heer met Dames *f* 0—50, Leden vrij.

Namens de Directie:
W. R. TIDDENS, *Secretaris.*

HARDDRAVERIJ TE SNEEK,

om een paar **moderne, zwaar met Zilver gemonteerde HOOFDSTELLEN,**
op WOENSDAG den 13den Augustus 1856,

bij gelegenheid der alsdan te houden TENTOONSTELLING. Hiertoe zullen worden toegelaten alle PAARDEN, die van zessen klaar en tot genoegen der Directie zijn. Aangifte, Keuring en Loting te 12 uur, in den *Wijnberg*; 's avonds **prachtig VUURWERK.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. NIEMEIJER
met
H. G. HEIKENS.

GRONINGEN, 29 Julij 1856.

*** AMSTERDAM, 29 Julij 1856. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER A. H. F. TIJDEMAN, geliefde Echtgenoot van

L. S. P. MEIJBOOM.

*** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van 75 jaren, onze geliefde Vader en Behuwdvader, ROELF FOKKES TAAIJ, in leven *Oud-Scheepskapitein* ter dezer plaatse, na eene langdurige ongesteldheid van ruim 12 weken.

Dienende deze ter kennisgeving van Vrienden en Bekenden.

FARMSUM, 28 Julij 1856.

G. M. TAAIJ.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.

*** Heden nacht te half een overleed, na eene ziekte van vier weken, zacht en kalm, in den ouderdom van zesenzestig jaren en zeven maanden, mijn beminde Echtgenoot, mijner Kinderen en Behuwdkinderen dierbare Vader, de WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer LAMBERT WILLEM DE GRIENT DREUX, *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Franeker*, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna tweeënveertig jaren.

FRANEKER, 30 Julij 1856.

Wed. L. W. DE GRIENT DREUX,
geb. TEN BRUGGEN CATE.

Eenige algemeene kennisgeving, wegens menigvuldige Betrekkingen en Vrienden.

*** Tot onze diepe droefheid overleed heden ons geliefd tweede Zoontje, LUBBERTUS PATROCLUS, oud 5 jaren en 2 maanden.

Deze algemeene strekke tevens tot bijzondere kennisgeving.

NOORDBROEK, 30 Julij 1856.

J. WIJN.
GH. WIJN—RÖMELINGH.

*** Voor de menigvuldige blijken van DEELNEMING, betoond bij het overlijden van haren geliefden Echtgenoot, wijlen Mr. L. J. VOS, Regter in de Arrondissements-Regtbank alhier en Lid van de Provinciale Staten van *Groningen*, ondervonden, betuigt de ondergeteekende aan allen haren WELMEENENDEN **DANK.**

APPINGEDAM, 28 Julij 1856.

Wedw. R. VOS—MEES.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgekomen:

SCHEEPVAARTKANALEN
IN DE
Provincie Groningen.

Rapport der Commissie over eene verbetering en vereeniging der Scheepvaartkanalen, aan de Staten van dit Gewest. Prijs *f* 1,00.

Aan de Inteekenaren is verzonden **No. 14** en **15** van

De Huisvriend.

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,
VERZAMELD DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Inhoud: No. 14. De Scheepstimmerman; een kleine roman uit de Zuidzee, door FR. GERSTAECKER. — Spreuken. — Een uurtje op de Londensche voddenmarkt. — Snippers. — Een nacht in de wolken; naar EMILE SOUVESTRE. — Tranen — Sprokkelingen.

No. 15. De geschiedenis van de Sultane ZUBEYDEH en den houthakker. — Bijdrage tot de geschiedenis van den wijn. — De twee dorschers. — De Scheepstimmerman (vervolg en slot). — Aan onze buurdame (gedicht).

Jaarlijks verschijnen 26 Vellen roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 3—00.

No. **10** van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD.

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,
ONDER HOOFDREDACTIE VAN
Dr. E. J. DIEST LORGION
EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

Inhoud. *Bijbelverklaring:* Joh. 6, vs. 44*a*. — *Kerkelijke Geschiedenis:* MELANCHTHON, in eenige zijner geschriften beschouwd (vervolg en slot), door J. R. EILERS KOCH. — *Mengelingen:* Is het billijk thans van eenen slechten tijd te spreken? door J. P. ESCHER. Een hemel op aarde (vervolg). Snippers.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

DILIGENCEDIENST
VAN
GRONINGEN naar *LEER*,
IN CORRESPONDENTIE OP DE
Hannoversche Spoorwagens.

De POSTWAGEN van ***GRONINGEN*** over ***WINSCHOTEN*** naar ***LEER*** vertrekt 's morgens te 7 uur van *GRONINGEN*, na aankomst der Hollandsche en Friesche Diligences en Barges en komt te *LEER* aan des namiddags te 4 uur, ongeveer een uur vóór 't vertrek van den laatsten trein naar *OSNABRUCK* en *MUNSTER*, en vertrekt van *LEER* 's morgens pl. m. 10 uur, direct na de aankomst aldaar van den eersten trein van *HANNOVER*, om des avonds ongeveer 7 uur in *GRONINGEN* te komen, vóór 't vertrek van de Friesche en Hollandsche Postwagens en Barges.

NB. Deze DIENST beveelt zich vooral aan, doordien ze loopt door de schoonste streken dezer Provincie, en men zeker kan zijn in *LEER* aan te komen vóór 't vertrek van den laatsten trein.

De Ondernemer:
G. MONKHORST.

*** De Notaris **MAX. PH. WENNIGER,** te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van J. T. HOUTMAN, op DONDERDAG den 7den Augustus 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van A. NIEHOFF, te *Spijk*, publiek te verkoopen:

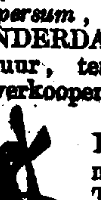

I. Een' nieuwen, hecht-sterken en zeer ruimen PEL- en ROGGEMOLEN, 75 Voeten Vlugt, met VOLLEDIGEN INVENTARIS, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van deszelfs *Erf*, groot 30 vierkante N. Roeden, huur doende zes gulden, staande en gelegen aan den Grindweg en het Vaarwater te *Spijk*.

II. Een HUIS en ERF, staande en gelegen te *Spijk*, aan den Grindweg, kort bij perceel I, huur doende *f* 5—00.

Alles dadelijk te aanvaarden.

*** Tegen primo November, door sterfgeval

UIT DE HAND TE KOOP:

eene nieuwe, moderne **KOOPMANS BEHUIZING** met ruime **KELDERS,** staande op een' der beste standen dezer Stad, waarin wordt uitgeoefend de HANDEL in ***Wijnen*** en ***Likeuren, Tabak*** en ***Sigaren,*** enz., des verkiezende met overneming van den INVENTARIS.

Te bevragen bij H. P. BRAAKSMA, Commissionair te *Groningen*.

ZUIVER ROOD BESSENSAP,

te bekomen bij **H. OPTEN,** te *Groningen*,

à 15 CENT per FLESCH.

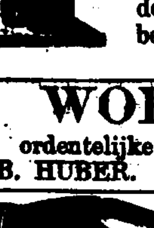

Bij mindere Kwantiteit dan ¼ Anker, per Flesch **20 CENT.**

LEDIGE FLESSCHEN dadelijk terug onder bijberekening à 8 Cent derzelve.

Men gelieve dezelve te laten afhalen; door de laag gestelde prijzen houd ik mij met de bezorging onbelast.

Bestellingen en Geld franko.

WORDT GEVRAAGD:

een ordentelijke **LOOPJONGEN** bij den Boekverkooper J. B. HUBER.

Er wordt **GEVRAAGD:** een

vlugge Jongeling

voor ***KANTOOR- en LOOPWERK.*** Adres met eigenhandig geschreven Brieven franko, lett. Z V, aan het BUREAU dezer COURANT.

De Jury der Kunst- en Industrie-tentoonstelling te *Trier* heeft aan het **EAU DES CARMES** van MARGARETHA GRASS de Zilveren Medaille toegekend.

Dit EAU DES CARMES werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, hoofdpijn en tandpijn en vervangt de HOFFMANNS druppels met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.

Het wordt door inwrijvingen en inademen gebruikt en met water vermengd genomen, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar. Bij ieder fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik afgegeven.

Het is de onderstaande Depôts te verkrijgen, in ronde fleschjes, die in het glas het merk M. G. in *Coln* gegoten en op het etiquet het K. Pr. Wapen hebben.

LAMPRECHT'S lekkere BORSTKOEKJES, PÂTE RENAULD, PÂTE NAFE, HOOPER'S STEMSCHIJFJES, PASTILLES VICHY, PÂTE JUJUBES, PÂTE RÉGLISSE, KOCH'S KRUIDEN BONBONS en TANRADE'S SIROP DE CAPILLAIRE rekommanderen wij als middelen tegen hoest, schorheid, heeschheid en aamborstigheid.

BAS-VALEISE, spiraal elastieke Kousen, die bij zwakte, varikeuse uitzettingen, gezwollen beenen enz. van groot nut zijn.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. WIJNTJES; *Groningen*, M. GAASBEEK en I. T. OTTEN; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMAN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en de bekende Dépôts in de andere Steden.

OP NIEUW ONTVANGEN,

STOFFEN voor **KLEEDROKKEN, JASSEN, PALETOTS, PANTALONS** en **VESTEN** in de **Kleedingmagazijnen** van **J. B. HEDDENS** te *Rotterdam*, op de Hoogstraat, Hoek van de Vlasmarkt, te *Groningen*, Vischmarkt.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

Julij 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
20	756,78	756,98	757,65	14,5	14,5	13,0	0,77	0,80	0,89	W.N.W.	W.N.W.	N.W.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
21	759,23	760,13	759,83	12,5	13,3	13,5	0,89	0,90	0,89	„	„	W.t.N.	„	„	„
22	758,47	758,48	758,54	13,1	18,0	16,3	0,99	0,82	0,95	Z.Z.W.	N.W.t.W.	N.W.t.N.	„	bewolkt.	„
23	758,48	757,69	756,17	15,9	23,8	20,6	0,96	0,64	0,81	Z.	Z.	O.Z.O.	bewolkt.	„	helder.
24	753,49	753,52	754,43	21,0	20,9	20,9	0,83	0,90	0,88	„	W.	Z.t.W.	helder.	„	betrokken.
25	756,19	756,60	757,81	19,0	19,0	18,1	0,86	0,95	0,91	Z.Z.W.	Z.t.W.	W.	bewolkt.	betrokken.	„
26	761,24	762,44	763,63	16,1	19,8	17,0	0,83	0,65	0,82	„	W.	W.Z.W.	helder.	bewolkt.	helder.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.